

**RIZIKOS IR KAPITALO VALDYMO ATASKAITA
(BAZELIO 3-IA PAKOPA)
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2025 M. GRUODŽIO 31 D.**

INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS PAGAL REGLAMENTO (ES) Nr.575/2013 AŠTUNTĄ DALĮ

TURINYS

ĮVADAS	4
PAREIŠKIMAS DĖL RIZIKOS VALDYMO PRIEMONIŲ TINKAMUMO	4
PAGRINDINIŲ PARAMETRŲ ATSKLEIDIMAS	4
EU OVC LENTELĖ. INFORMACIJA APIE ICAAP.....	4
RIZIKOS VALDYMO TIKSLŲ ATSKLEIDIMAS	5
EU OVA LENTELĖ. ĮSTAIGOS RIZIKOS VALDYMO METODAS.....	5
VEIKLOS RIZIKOS VALDYMAS	5
RIZIKOS VALDYMO SISTEMOS BENDRAS APRAŠYMAS	6
VALDYMO ORGANO PATVIRTINTOS GLAUSTOS RIZIKOS ATASKAITOS ATSKLEIDIMAS.....	6
EU OVB LENTELĖ. VALDYMO PRIEMONIŲ ATSKLEIDIMAS.....	7
FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR REGULIAVIMO POZICIJŲ SAŠAJOS	8
EU LIA LENTELĖ. APSKAITOS IR REGULIUOJAMŲ POZICIJŲ SUMŲ SKIRTUMŲ PAAIŠKINIMAI	8
EU LIB LENTELĖ. KITA KOKYBINĖ INFORMACIJA APIE TAIKYMO SRITĮ.....	8
SVERTO KOEFICIENTAS.....	8
EU LRA LENTELĖ. KOKYBINĖS INFORMACIJOS APIE SVERTO KOEFICIENTĄ ATSKLEIDIMAS	8
LIKVIDUMO REIKALAVIMŲ ATSKLEIDIMAS	8
EU LIQA LENTELĖ. LIKVIDUMO RIZIKOS VALDYMAS.....	8
EU LIQB LENTELĖ, KURIOJE PATEIKIAMA KOKYBINĖ INFORMACIJA APIE LCR, PAPILDANTI INFORMACIJĄ EU LIQ1 FORMOJE	10
KREDITO RIZIKA IR KREDITO KOKYBĖ.....	10
EU CRA LENTELĖ. BENDROJI KOKYBINĖ INFORMACIJA APIE KREDITO RIZIKĄ.....	10
EU CRB LENTELĖ. PAPILDOMA ATSKLEIDŽIAMA SU TURTO KREDITO KOKYBE SUSIJUSI INFORMACIJA.....	10
INFORMACIJA APIE KREDITO RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONES	10
EU CRC LENTELĖ. SU KRM PRIEMONĖMIS SUSIJĘ KOKYBINĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI	10
INFORMACIJOS APIE STANDARTIZUOTO METODO TAIKYMĄ	11
EU CRD LENTELĖ. SU STANDARTIZUOTU METODU SUSIJĘ KOKYBINĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI.....	11
INFORMACIJA APIE SANDORIO ŠALIES KREDITO RIZIKĄ	11
EU CCRA LENTELĖ. SU CCR SUSIJUSIOS KOKYBINĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS	11
PAKEITIMAS VERTYBINIAIS POPIERIAIS.....	12
EU SECA LENTELĖ. SU PAKEITIMO VERTYBINIAIS POPIERIAIS POZICIJOMIS SUSIJĘ KOKYBINĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI.....	12
TIKSLAI IR KREDITO RIZIKOS VALDYMAS	12
APSKAITOS POLITIKA.....	13
RINKOS RIZIKA	13
EU MRA LENTELĖ. SU RINKOS RIZIKA SUSIJĘ KOKYBINĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI	13
KREDITO VERTINIMO KOREGAVIMO RIZIKA	13
OPERACINĖ RIZIKA	14

EU ORA LENTELĖ. KOKYBINĖ INFORMACIJA APIE OPERACINĘ RIZIKĄ	14
POZICIJŲ, NEĮTRAUKTŲ Į PREKYBOS KNYGĄ, PALŪKANŲ NORMOS RIZIKOS ATSKLEIDIMAS	14
EU IRRBBA LENTELĖ. KOKYBINĖ INFORMACIJA APIE PALŪKANŲ NORMOS RIZIKĄ DĖL NE PREKYBOS KNYGOS VEIKLOS.....	14
ATLYGIS.....	15
INFORMACIJA APIE SUVARŽYTĄ TURTA.....	15
EU AE4 LENTELĖ. PAPILDOMOS AIŠKINAMOSIOS PASTABOS.....	15
APLINKOSAUGINĖS, SOCIALINĖS IR VALDYMO RIZIKOS (ASV RIZIKOS) ATSKLEIDIMAS.....	15
VERSLO STRATEGIJA IR PROCESAI.....	15
VALDYMAS.....	19
RIZIKOS VALDYMAS.....	21
KLIMATO IR APLINKOS RIZIKOS REIŠKINGUMO VERTINIMAS.....	21
METODOLOGIJA.....	24
VERTINIMO APIMTIS.....	24
NARYSTĖS IR ĮSIPAREIGOJIMAI.....	24
BANKO RIZIKOS APETITAS.....	25
TESTAVIMAS NEPALANKIAUSIOMIS SĄLYGOMIS.....	25
FINANSUOJAMŲ ŠEŠD EMISIJŲ SKAIČIAVIMAS.....	26

Šią ataskaitą Banko valdyba patvirtino 2026 m. kovo 25 d.

IVADAS

Šiuo dokumentu pateikiama papildoma neaudituota informacija vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms (CRR3); Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2024/3172, kuriuo nustatomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 taikymo techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su įstaigų informacijos, nurodytos to reglamento aštuntos dalies II ir III antraštinėse dalyse, viešu atskleidimu, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/637.

AB Artea banko metinėje ataskaitoje atskleidžiama informacija susijusi su rizika, jos valdymu bei kapitalu. Šiame dokumente pateikiama papildoma informacija, kuri yra publikuojama kartu su Nepriklausomos auditoriaus išvada, finansinėmis ataskaitomis ir metiniu pranešimu. Tik informacija, kuri yra svarbi, nekonfidenciali ir nelaikoma komercine paslaptimi yra atskleidžiama šiame dokumente.

Šiame dokumente pateikiamos AB Artea banko Finansinės grupės nuosavos lėšos, vidaus kapitalo rodikliai, kapitalo priemonių pagrindinės savybės, pagrindžiamas rizikos valdymo tinkamumas ir apibūdinamas bendras organizacijos rizikos pobūdis, atsižvelgiant į verslo strategiją.

Dokumente pateikiama konsoliduota informacija 2025 m. gruodžio mėn. 31 d..

PAREIŠKIMAS DĖL RIZIKOS VALDYMO PRIEMONIŲ TINKAMUMO

AB Artea banko taikomos rizikos valdymo sistemos, atsižvelgiant į Banko ir jo patronuojamųjų įmonių (kartu su Banku – Grupės) dydį, veiklos pobūdį ir strategiją, yra tinkamos.

PAGRINDINIŲ PARAMETRŲ ATSKLEIDIMAS

EU OVC lentelė. Informacija apie ICAAP

Vienas iš pagrindinių galimų nuostolių amortizatorių yra stipri kapitalo bazė, todėl siekiama išlaikyti pakankamą kapitalo atsargą, kuri padengtų išaugusį rizikos lygį. Patikimas, veiksmingas ir išsamus vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (ICAAP) padeda užtikrinti aiškų rizikos kapitalui įvertinimą ir yra neatsiejamas nuo rizikos valdymo ir vadovybės informavimo procesų, grindžiamų nuodugnia rizikos strategija, pagal kurią parengiama veiksminga rizikos ribų sistema.

Grupės ICAAP paskirtis – vykdyti procesus, užtikrinančius pakankamą Banko grupės kapitalo, reikalingo atitinkamo pobūdžio ir lygio rizikai, kuri kyla ar gali kilti iš bankinės veiklos, padengti ir veiklos tęstinumui užtikrinti, poreikio apskaičiavimą ir tinkamą kapitalo bazės suformavimą.

Banko valdyba, remdamasi ICAAP rezultatais ir visa kita aktualia informacija, patvirtina Grupės kapitalo pakankamumo įvertinimą – kapitalo pakankamumo pareiškimu.

ICAAP apima Banko savęs vertinimą, testavimą ir vidaus kapitalo poreikio nustatymą. Vidaus savęs vertinimo metu identifikuojama grupės veiklai būdinga rizika ir pasirinktais vertinimo metodais atliekamas jos vertinimas. Apibrėžiant rizikos lygį vertinama rizikos įtaka Grupės pajamoms ir kapitalui. Banko savęs vertinimo metu nustačius rizikos struktūrą bei atskirų rizikos rūšių lygius atliekamas testavimas, kuriuo siekiama įvertinti galimą įtaką Grupės finansinei būklei, ekonominiam ir normatyviniam kapitalui bei likvidumui įvykus tam tikram nepalankiam įvykiui ir (ar) pakitus finansinei ar ekonominei aplinkai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pagrindinis tikslas nustatyti, ar Grupės kapitalo pakanka galimiems nuostoliams padengti dėl susidariusių nepalankių makroekonominių ir finansinių sąlygų.

ICAAP tikslais Banke atliekamas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, siekiant nustatyti, ar kapitalo lygis šiam scenarijui yra pakankamas. 2025 pabaigos duomenimis atliekamo Banko grupės testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai pasirinkti atsižvelgiant į Grupės veiklą galinčius paveikti išorės faktorius: makroekonomikos veiksniai: neigiamus makroekonominis rodiklius, geopolitinės grėsmes, turinčias įtaką energetikos, transporto ir žaliavų rinkom bei rizikas kylančias iš potencialių palūkanų normų pokyčių.

Vidaus kapitalo poreikiu yra laikomi bazinio scenarijaus rezultatai. Rezultatai įvertinami tiek iš normatyvinės perspektyvos, tiek iš ekonominės. Vidaus kapitalo poreikis skaičiuojamas toms rizikoms, kurioms testavimo metu paskaičiuotas normatyvinio ir ekonominio kapitalo poreikis didesnis už reguliacinį poreikį.

2025 m. ICAAP rezultatai rodo, kad Banko grupė turi kapitalo rezervą, užtikrinantį privalomo bendro kapitalo reikalavimo vykdymą, tiek bazinio tiek nepalankaus, patiriant stiprų ekonominį stresą, scenarijaus sąlygomis.

RIZIKOS VALDYMO TIKSLŲ ATSKLEIDIMAS

EU OVA lentelė. Įstaigos rizikos valdymo metodas

VEIKLOS RIZIKOS VALDYMAS

Pilnas visų Banko grupės patiriamų reikšmingų rizikų atskleidimas pateiktas 2025 m. finansinės ataskaitos dalyje „Finansinės rizikos valdymas“ (166 psl.).

Grupė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo tikslas – konservatyviai valdant rizikas, užtikrinti pakankamą nuosavybės grąžą. Įgyvendindama rizikos valdymo strategiją, Banko grupė siekia ne tik maksimaliai sumažinti potencialią riziką, bet ir užtikrinti optimalų rizikos bei pelno santykį ir efektyvų kapitalo paskirstymą.

Rizikos vertinimas yra nenutrūkstamas nuolatinis procesas apimantis tiek nuolatinę esamos rizikos analizę, tiek naujų ar kylančių rizikų nustatymą naujų produktų diegimo procesuose bei esant išorės ar grupės vidiniams pokyčiams. Ne rečiau kaip kartą per metus ICAAP metu atliekama bendras Banko grupei būdingų rizikų vertinimas.

Pagrindinės Banko grupės rizikos yra kredito ir likvidumo rizikos. Kitos rizikos apima rizikos rūšis, su kuriomis susiduria Banko grupė, rinkos, koncentracijos, operacinė, IT, modelių, atitikties, bankinės knygos palūkanų normos ir ASV (aplinkosaugos, socialinė ir valdymo) rizikos. Rinkos rizika apima užsienio valiutos kurso, palūkanų normos ir vertybinių popierių kainos riziką. Banko grupė tobulina ASV (kuri apima Klimato kaitos riziką) rizikos kokybinių vertinimo parametrų sistemą, kuri integruojama į procesus bei Grupės valdymo sistemą. Kitos rizikos rūšys laikomos nereikšmingomis ir todėl nevertinamos.

Rizikos valdymas – tai visais Grupės lygiais vykstantis struktūrizuotas, suderintas ir nenutrūkstamas procesas, apimantis tokius siekius: suderinti verslo strategiją ir rizikos toleranciją; ieškoti sprendimų kaip atsako į riziką; mažinti veiklos nuostolius; didinti verslo galimybes ir konkurencingumą; identifikuoti daugelį persidengiančių rizikų, vertinant jas atskirai ar integruotai; gerinti kapitalo paskirstymą.

Banko grupė veiklos riziką valdo naudodama daugiapakopę valdymo sistemą, kuri suteikia galimybę priimti informacija pagrįstus sprendimus. Rizika vertinama iš apačios į viršų ir iš viršaus į apačią visoje valdymo grandinėje, taip pat visose veiklos linijose, visoje Banko grupėje vartojant nuoseklią terminiją ir taikant deramas metodikas.

Siekiant išvengti interesų konflikto, padaliniai, vykdantys rizikos kontrolės funkcijas, yra atskirti nuo tų padalinių, kurių tiesioginė veikla yra susijusi su įvairių bankinės veiklos rizikos rūšių atsiradimu:

- 1 gynybos linija, kuriai priskiriami Grupės padaliniai tiesiogiai aptarnaujantys klientus arba netiesiogiai dalyvaujantys paslaugų Grupės klientams teikimo procese, yra atsakinga už nuolatinį ir aktyvų rizikos valdymą savo verslo padalinyje nustatant, stebint ir laikantis rizikos limitų, įgyvendinant kontrolės priemones

ir procesus, skirtus nustatyti, stebėti ir teikti ataskaitas, palyginti su priskirtomis rizikos limitais ir (arba) slenksčiais.

- Vidinės rizikos kontrolės funkcijas atlieka antrai gynybos linijai priskiriami Rizikų valdymo tarnybos ir Atitikties padaliniai, vykdančys Banko grupės veiklos rizikos kontrolės.
- Trečiai gynybos linijai priskiriama Vidaus audito tarnyba, kuri atlieka visapusišką, nepriklausomą ir objektyvų rizikos valdymo ir Banko vidaus kontrolės sistemos efektyvumo ir tinkamumo vertinimą.

RIZIKOS VALDYMO SISTEMOS BENDRAS APRAŠYMAS

Banko taryba yra patvirtinusi Banko Rizikos strategiją, kuri apima pagrindinius rizikos valdymo principus, taip pat funkcijų ir atsakomybės paskirstymą rizikos valdymo procese. Rizikos valdymo sistema apima procesus, padedančius užtikrinti, kad Banko grupė identifikuotų, įvertintų (ir, jei galima, išmatuotų), valdytų, stebėtų rizikas bei apie jas praneštų. Šie procesai apima visas identifikuotas reikšmingas rizikos rūšis. Banko grupės rizikos valdymo sistema sudaro:

- rizikos apetitas ir rizikos valdymo strategija;
- atlygio politika, deranti su veiksmingu rizikos valdymu ir skatinanti tokį valdymą;
- vidaus kapitalo ir likvidumo pakankamumo vertinimo procesai (ICAAP, ILAAP);
- reikšmingų rizikos rūšių identifikavimas ir jų valdymo priemonių kūrimas;
- rizikos valdymo vidaus kontrolė, kurios pagrindiniai principai nustatyti Vidaus kontrolės organizavimo nuostatose;
- vidaus auditas, reguliariai vertinantis rizikos valdymo procesų veiksmingumą.

Siekiant užtikrinti, kad Banko grupė vykdydama esamą veiklą bei perspektyvoje veiktų priimtinos rizikos aplinkoje, Banko taryba nustatė bendrą rizikos apetitą. Rizikos apetitu apibrėžiama rizikos prigimtis ir lygis, kurį Grupė yra pasirengusi prisiimti vykdydama savo veiklą. Atsižvelgiant į rizikos apetitą, buvo nustatyti individualūs rizikos limitai rizikos rūšims, kurie yra prisiimamos rizikos dydžio ir koncentracijos stebėjimo ir kontrolės priemonės. Rizikos limitai ir rodikliai iš anksto perspėja apie rizikos pokyčius ir yra atidžiai stebimi, siekiant užtikrinti, kad rizika būtų išlaikoma rizikos apetito ribose.

VALDYMO ORGANO PATVIRTINTOS GLAUSTOS RIZIKOS ATASKAITOS ATSKLEIDIMAS

Grupė siekia taip valdyti savo verslą, kad išvengtų pernelyg didelių nuostolių ir kapitalo išsekimo normaliomis veiklos sąlygomis ir prisiima riziką sąmoningai ir kontroliuojamai.

Banko grupė palaiko kapitalo rezervą viršijantį reikalaujamas minimalias kapitalo pakankamumo apimtis, užtikrinantį sklandžią veiklą bei didinantį grupės pajėgumus neutralizuoti nepalankius veiklos vystymosi scenarijus bei sukrėtimus. Rizikos apetitas kapitalui nustatomas, atsižvelgiant į vidinį kapitalo poreikio vertinimą bei Grupei keliamus esamus ir būsimus kapitalo reikalavimus, reguliacinius kapitalo rezervus. 2025 m. pabaigoje CET1 kapitalo rodiklis buvo 18.91 %, Tier1 rodiklis buvo 20.68%, o viso kapitalo rodiklis 23.43 %. Kapitalo rodikliai viršija tiek reguliacinius reikalavimus, tiek tikslinį kapitalą. Sverto koeficientas 9.55 % rodo sveiką rezervą iki minimalaus sverto koeficiento 3 % reikalavimo.

Siekiant užtikrinti pakankamą Grupės kreditorių apsaugos lygį, laikomasi nustatytų tarpinių MREL (privalomi reikalavimai minimalioms nuosavoms lėšoms ir tinkamiems įsipareigojimams) reikalavimų lygių vykdymą.

Grupė siekia turėti aukštos kokybės kredito portfelį, įgyvendindama kredito rizikos kultūrą, pagrįstą ilgalaikiais santykiais su klientais, sutelkdama dėmesį į klientų pažinimą, finansavimo sandorio ekonominio pagrįstumo supratimą ir klientų įsipareigojimų vykdymo galimybes.

Banko grupės likvidumo rizikos apetitas formuojamas taip, kad Grupė sugebėtų vykdyti įsipareigojimus klientams bei teisėtus įsipareigojimus partneriams tiek įprastomis, tiek sutrikusiomis finansų rinkos sąlygomis nustatyti

išgyvenamumo laikotarpiu. Rizikos apetitą riboja reguliaciniai Likvidumo padengimo (LCR) ir Grynojo stabilaus finansavimo (NSFR) rodikliai.

Banko grupė palaiko aukštos kokybės likvidumo atsargą, kurios tikslas užtikrinti, kad Grupė galėtų veikti ir tęsti savo pagrindinę veiklą atlaikydama netikėtus sukrėtimus. Likvidumo atsargos palaikymas kartu su finansavimosi planavimu ir rizikų identifikavimu yra pagrindinės priemonės užtikrinant, kad likvidumo rizika neviršytų apetito ir užtikrintų Grupės strateginių tikslų palaikymą.

Kredito ir sandorio šalies rizika sudaro 90.3% nuo RWA, t.y. reikšmingiausia rizikos pozicijos dalį. Per 2025 metus Grupės klientams suteiktų paskolų vertė padidėjo 8 %. Paskolų portfelio klientų bazę daugiausia sudaro mažos bei vidutinės įmonės ir privatūs asmenys veikiantys Lietuvoje. Paskolų portfelio koncentracija skolininkų atžvilgiu maža, portfelio klientų skaičius didelis.

Rinkos rizika sudaro 0.42 % visos rizikos pozicijų sumos (RWA). Grupė, dirbdama su santykinai nedidelėmis prekybinės knygos apimtimis ir nesudėtingais produktais, prisiima ribotą rinkos riziką.

Palūkanų normos bankinėje knygoje rizikos apetitas išreikštas kaip neigiamas poveikis ekonominei vertei ir grynosioms palūkanų pajamoms dėl nepalankių palūkanų normos rizikos judėjimų scenarijų.

Operacinės rizikos nuostoliai per 2025 metus sudarė 156 tūkst. eurų. Banko grupė gali susidurti su veiklai būdingomis įvairiomis operacinėmis rizikomis: vykdymo ar procesų klaidos, vidiniu ir išoriniu sukčiavimu, žmogiškųjų išteklių praradimu, komerciniais ginčais, nustatytų procesų, tvarkų nesilaikymu. Grupė siekia užtikrinti tinkamą veiklos tęstinumą esant krizinėms situacijoms. Grupė siekia, kad tęstinumo planai būtų aktualūs ir atskleistų potencialias materialias grėsmes.

VALDYMO ORGANO PATVIRTINTAS PAREIŠKIMAS DĖL RIZIKOS VALDYMO PRIEMONIŲ TINKAMUMO

Grupės veikloje patiriamos rizikos valdomos taikant tinkamas rizikos mažinimo priemones, atsižvelgiant į Grupės veiklos strategiją ir teikiamų produktų kompleksiskumą. Rizikų valdymo priemonių tobulinimas yra nuolatinis procesas, vykdomas laikantis Europos Sąjungos bei priežiūros institucijų reikalavimų ir vadovaujantis Banko veiklos rizikos valdymo strategija. Tinkamos rizikos valdymo sistemos sukūrimas, nuolatinis tobulinimas ir jos priemonių taikymas kasdieninėje veikloje yra viena iš svarbiausių sėkmingos grupės veiklos prielaidų ilgalaikėje perspektyvoje.

Grupė, stebi įtemptą geopolitinę situaciją siekiant tinkamai ir laiku įvertinti ir nustatyti galimą geopolitinių veiksnių poveikį Grupės veiklai ir portfelio kokybei dėl kylančių rizikų klientams.

EU OVB lentelė. Valdymo priemonių atskleidimas

Organizacinė valdymo struktūra, valdymo organai, komitetų struktūra ir funkcijos ir t.t. yra atskleisti 2025 metų Vadovybės ataskaitoje:

- valdymo organų sudėtis ir jų narių skyrimo principai, bei informacija apie kiekvieno valdymo organo nario kompetencijas ir užimamus direktorių postus yra atskleista 2025 m. Vadovybės ataskaitos skyriuje „Banko valdymas“ (15 psl.) ir Informacijoje apie valdyseną (29 psl.);
- Informacija apie įvairovės politiką, taikomą atrenkant valdymo organo narius yra atskleista 2025 m. Vadovybės ataskaitos skyriuje „Banko valdymas“ (15 psl.) ir Informacijoje apie valdyseną (29 psl.);
- komitetų struktūra, funkcijos, sudėtis yra atskleista 2025 m. Vadovybės ataskaitos skyriuje „Banke sudaryti komitetai, jų veiklos sritys“ (17 psl.) ir Informacijoje apie valdyseną (29 psl.).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR REGULIAVIMO POZICIJŲ SAŠAJOS

EU LIA lentelė. Apskaitos ir reguliuojamų pozicijų sumų skirtumų paaiškinimai

Visi EU LI1 formos a ir b skiltyse pateiktų sumų skirtumai susidaro dėl skirtingos konsolidavimo apimties. Konsoliduotose Banko finansinėse ataskaitose yra konsoliduojamos visos Banko patronuojamosios įmonės (išskyrus UAB Artea Retrofit Fund 1 ir UAB Artea Retrofit Fund 2, kuriems pagal 9-ojo TFAS nuostatas, taikomas tarpusavyje susietiems finansiniams instrumentams, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)) su visais jų turimais turto ir įsipareigojimų likučiais, taip pat įvertinant tarpusavio sandorius su Banku ir kitomis Banko patronuojamosiomis įmonėmis. Pagal prudencinio konsolidavimo apimtį Bankas nekonsoliduoja patronuojamosios įmonės UAB Artea Life Insurance, kuri apskaitoma nuosavybės metodu.

EU LIB lentelė. Kita kokybinė informacija apie taikymo sritį

Banko grupė neidentifikavo kliūčių, trukdančių greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti grupės įsipareigojimus. Visų į konsolidavimą neįtrauktų patronuojamųjų įmonių faktinės nuosavos lėšos nėra mažesnės nei reikalaujama. KRR 7 straipsnyje nustatyta nukrypti leidžianti nuostata arba KRR 9 straipsnyje nustatytas individualus konsolidavimo metodas nebuvo taikomi.

SVERTO KOEFICIENTAS

EU LRA lentelė. Kokybinės informacijos apie sverto koeficientą atskleidimas

2025 metais nebuvo reikšmingų veiksnių, dariusių įtaką sverto koeficientui.

LIKVIDUMO REIKALAVIMŲ ATSKLEIDIMAS

EU LIQA lentelė. Likvidumo rizikos valdymas

Banko grupės vienas iš prioritetinių tikslų - išlaikyti priimtina likvidumo pakankamumą. Likvidumo pakankamumas užtikrina, kad grupė visada, tiek įprastomis, tiek nepalankiomis sąlygomis, įvykdytų savo mokėjimų įsipareigojimus. Pagrindinė likvidumo rizikos valdymo strategija yra išlaikyti konservatyvų likvidumo rizikos profilį ir pakankamą likvidumo atsargą. Finansavimo strategija yra užtikrinti pakankamą ir stabilų pagrindinės veiklos finansavimą naudojant išorės finansavimą.

ILAAP yra neatsiejama bendros valdymo sistemos dalis, užtikrinanti patikimą likvidumo rizikos nustatymo, vertinimo, valdymo ir stebėsenos per atitinkamus laikotarpius, įskaitant tą pačią dieną, procesus ir sistemas, taip užtikrinant, kad Grupė turėtų pakankamo dydžio likvidumo atsargą. ILAAP yra integruotas į Grupės rizikos valdymo sistemą. Likvidumo rizika valdoma trimis gynybos linijomis. Pirmąją gynybos liniją sudaro Iždo departamentas ir verslas. Rizikų departamentas veikia kaip antroji gynybos linija ir yra atsakingas už likvidumo rizikos monitoringą. Trečioji gynybos linija apima vidaus auditą, kuris atsakingas už nepriklausomos pirmosios ir antrosios gynybos linijų veiklos kontrolę.

Banko grupė nėra priklausoma nuo rinkos finansavimo šaltinių. Viena iš grupės stiprybių yra stabilų mažmeninių indėlių bazė, sudaranti grupės finansavimo pagrindą. Be to Grupė turi potencialią galimybę finansuoti pritraukdamas subordinuotas paskolas ar išleisdamas skolos vertybinius popierius. Finansavimo įvairinimas atsižvelgiant į investuotojų tipus, produktus ir priemones yra svarbus užtikrinant stabilų likvidumą. Banko grupė siekia pritraukti MREL (privalomi reikalavimai minimalioms nuosavoms lėšoms ir tinkamiems įsipareigojimams) tinkamus įsipareigojimus ir taip pasiekti dalinę finansavimosi šaltinių diversifikaciją.

Už ILAAP procesą ir likvidumo rizikos valdymo sistemos formavimą bei efektyvų funkcionavimą grupės mastu atsakingas Rizikų departamentas, kuris, remdamasis ILAAP rezultatais ir visa kita aktualia informacija, kasmet pateikia grupės likvidumo pakankamumo įvertinimą, parengdamas likvidumo pakankamumo pareiškimą. Stebėtojų taryba tvirtina likvidumo rizikos strategiją ir likvidumo rizikos apetitą, išdėstyta *Rizikos apetito pranešime ir Rizikos*

strategijoje. Banko valdyba atsakinga už bendrą ILAAP ir šių dalių tvirtinimą: likvidumo valdymo sistemą; likvidumo pakankamumo pareiškimą; likvidumo pakankamumui įvertinti taikomą metodiką (įskaitant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą ir aiškiai suformuluotą likvidumo pakankamumo apibrėžtį); ILAAP ataskaitą. Rizikų valdymo komitetas atsakingas už tinkamų likvidumo rizikos kiekybinio įvertinimo metodikų kontrolę, įskaitant svarbiausias rizikos apskaičiavimo prielaidas ir parametrus (pvz., laikotarpį, patikimumo lygius ir terminų struktūrą), paremtus patikimais duomenimis ir patikimomis duomenų sistemomis. Aktyvų pasyvų valdymo komitetas (APVK) seka likvidumo valdymo efektyvumą ir teikia rekomendacijas procesą vykdančioms Banko padalinėms dėl jo efektyvumo.

Bankas yra pagrindinis Banko grupės likvidumo profilį įtakojantis subjektas ir likvidumo grupės mastu valdytojas, patronuojamosios įmonės neturi reikšmingos įtakos bendram grupės likvidumui. Taikoma monitoringo sistema užtikrina, kad atsiradus svarbių likvidumui veiksnių patronuojamose įmonėse, į juos būtų atsižvelgta priimančiam likvidumo valdymo sprendimams.

Likvidumo rizikos valdymui naudojama:

- likvidumo rizikos stebėjimas ir kontrolė naudojant likvidumo pakankamumo rodiklius;
- gaunamo ir netenkamo pinigų srauto subalansavimas;
- nustatytų likvidumo rizikos limitų vykdymo užtikrinimas;
- testavimas nepalankiausiomis sąlygomis.

Grupėje likvidumo rizika aktyviai valdoma vykdant likvidumo pakankamumo rodiklių stebėseną per įvairius laikotarpius, įskaitant tą pačią dieną, siekiant laiku nustatyti ir įvertinti galimas grėsmes, padaryti praktines išvadas ir imtis prevencinių veiksmų užtikrinant, kad Banko grupės vidaus likvidumo atsarga būtų pakankama. Likvidumo rizikos vertinimui grupėje naudojama likvidumo pakankamumo rodiklių ir jų limitų sistema. Rodikliams nustatomos tikslinė (žalia), įspėjamoji (geltona) ir pavojinga (raudona) zonos. Limitų zonų ribos nustatomos pagal bendrą Banko strategiją, likvidumo rizikos nustatytą apetitą ir faktines tendencijas, testavimo rezultatus, kas leidžia veiksmingai riboti riziką ir nuostolius ir išlaikyti grupei priimtina likvidumo pakankamumą. Aiškiai reglamentuota limitų ir kitų apribojimų nustatymo, stebėjimo, kontrolės sistema užtikrina tinkamą likvidumo rizikos valdymą, atitinkantį grupės prisiimamos likvidumo rizikos lygį bei atsižvelgiant į esamą ir numatomą ateityje veiklą.

Pagal strateginį planą Banko grupė ir toliau išlaikys konservatyvų likvidumo rizikos profilį ir pakankamą bei iš aukštos kokybės turto sudarytą likvidumo atsargą. Grupė atsižvelgdama į užsibrėžtą strateginę kryptį kaip likvidumo valdymo pagrindinį akcentą laiko finansavimo šaltinių diversifikaciją ir koncentracijos vengimą.

Valdant likvidumo riziką yra numatomos nenumatytų atvejų likvidumo priemonės (t. y. likvidumo planas), kurių gali būti imamasi, įskaitant nenumatytų atvejų likvidumo, kurį būtų galima surinkti susidarius nepalankios sąlygoms, dydį; laiką, per kurį būtų įgyvendintos priemonės, tarpą; galimą neigiamą poveikį (pelno (nuostolio) ataskaitai, reputacijai ir kt.) ir priemonių visiško įgyvendinimo esant nepalankioms sąlygoms tikėtinumą. Susidariusių likvidumo problemų sprendimo mechanizmą susiklosčius nepalankiausiomis sąlygoms reglamentuoja Banko *veiklos tęstinumo planas likvidumo krizės atveju* (Likvidumo planas), kuris yra Banko veiklos tęstinumo plano sudėtinė dalis. Likvidumo plane yra apibrėžti likvidumo rodikliai ir detalizuotos sąlygos galimam plano aktyvavimui. Šių rodiklių stebėjimas, analizė bei pastovus informacijos teikimas Rizikų valdymo komitetui leidžia nustatyti galimą nepalankų likvidumo įvykį, kol jis netapo likvidumo krize.

Reguliarus testavimas nepalankiausiomis sąlygomis yra atliekamas remiantis Banke nustatyta *testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tvarka* ir turi užtikrinti likvidumo pakankamumą susidarius nepalankioms aplinkybėms. Likvidumo testavimas leidžia suprasti nepalankių įvykių poveikį likvidumo pakankamumui, kiekybinį ir kokybinį turimo likvidaus turto pakankamumą ir nustatyti, ar turimos likvidumo atsargos pakanka padengti rizikai, kuri gali iškilti pagal įvairaus pobūdžio nepalankiausių sąlygų scenarijų.

Banko išgyvenimo laikotarpis yra reguliariai vertinamas pagal šiuos tris nepalankiausius scenarijus: išskirtinis Banko grupės scenarijus, visos rinkos scenarijus ir tų dviejų scenarijų derinys, ir gali būti naudojamas atvirkštinis testavimas, kurio metu nustatomas reikšmingas neigiamas rezultatas. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis mastas ir dažnumas priklauso nuo Grupės esamo likvidumo rizikos lygio, ekonominės aplinkos.

EU LIQB lentelė, kurioje pateikiama kokybinė informacija apie LCR, papildanti informaciją EU LIQ1 formoje

Pagrindiniai veiksniai lemiantys grupės LCR yra likvidumo atsargos, didžiąja dalimi sudarytos iš aukšto likvidumo vyriausybinių vertybinių popierių ir lėšų centriniame banke, pokyčiai ir netenkamų pinigų srautas, pirmiausia susijęs su neužtikrintu didmeniniu finansavimu.

Bankas 2025 m. vykdė priežiūrinių likvidumo rodiklių skaičiavimo metodikos peržiūra, siekiant geriau suderinti ją su priežiūros institucijų lūkesčiais ir geriausia praktika, įskaitant pokyčius, skirtus atliepti 2025 m. metais Europos Centrinio Banko vykdyto Banko likvidumo rizikos inspektavimo metu pateiktus pastebėjimus dėl likvidumo rizikos valdymo sistemos tobulintinių sričių. Metodika buvo tarpiškai atnaujinama 2025 m. eigoje ir baigta peržiūrėti 2025 metų pabaigoje. Metodikos peržiūra lėmė LCR rodiklio sumažėjimą 2025 m. II ketv. 23 proc. punktais, III ketv. 34 proc. punktais, ir IV ketv. dar papildomai 7 proc. punktais. Pažymėtina, kad pritaikius šią metodiką retrospektyviai, ankstesnių laikotarpių rodikliai taip pat būtų mažesni. Nepriklausomai nuo metodikos skirtumų, Bankas tiek 2024 m. pabaigoje, tiek 2025 m. vykdė visus jam taikomus riziką ribojančius normatyvus.

Pagrindinis Grupės finansavimo šaltinis yra mažmeniniai indėliai. Detalesnė informacija apie finansavimo šaltinių sutelkimą pateikta 2025 metų Finansinių ataskaitų 18 - 20 pastabose.

Likvidumo atsarga formuojama iš aukštos kokybės turto, kurį būtų galima be jokių apribojimų ir su minimaliais nuostoliais lengvai paversti grynaisiais pinigais. Dėl šios priežasties Banko grupė turi reikšmingą skolos vertybinių popierių portfelį, pasižymintį aukšto likvidumo charakteristikomis.

Grupė turi nereikšmingas išvestinių finansinių priemonių pozicijas, kurias sudaro išankstiniai užsienio valiutos sandoriai ir išvestinės finansinės priemonės, susijusios su finansinių priemonių kainomis. Jų dalis visame turte yra 0.28%.

Banko grupės pagrindinė valiuta yra euras, kuria apskaitoma 100 proc. turto ir 99 proc. įsipareigojimų, todėl išvengiama valiutų nesutapimo rizikos skaičiuojant LCR.

KREDITO RIZIKA IR KREDITO KOKYBĖ

EU CRA lentelė. Bendroji kokybinė informacija apie kredito riziką

Bendroji kokybinė informacija apie kredito riziką pateikta Finansinių ataskaitų pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ dalyje 1. „Kredito rizika“ (166 psl.).

EU CRB lentelė. Papildoma atskleidžiama su turto kredito kokybe susijusi informacija

Apskaitos ir reguliavimo tikslais, pradelsimas fiksuojamas pagal nukrypimą nuo kontraktinio mokėjimo grafiko, nuvertėjusių pozicijų identifikavimas bei bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimų nustatymo metodai aprašyti 2025 m. Finansinių ataskaitų pastabos „Apskaitos principai“ dalyje „Finansinio turto vertės sumažėjimas“ (163 psl.) bei pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ 1.3. dalyje „Vertės sumažėjimas ir atidėjinių formavimo principai“ (167 psl.). Įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžimas atitinka EBI gaires dėl kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžties.

INFORMACIJA APIE KREDITO RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONES

EU CRC lentelė. Su KRM priemonėmis susiję kokybinės informacijos atskleidimo reikalavimai

Platesnė kokybinė informacija apie kredito rizikos mažinimą pateikta 2025 m. finansinių ataskaitų pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ 1.2. dalyje „Rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika“ (167 psl.) ir 1.5. dalies „Klientams suteiktos paskolos“ d) punkte „Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones“ (171 psl.).

INFORMACIJOS APIE STANDARTIZUOTO METODO TAIKYMĄ

EU CRD lentelė. Su standartizuotu metodu susiję kokybinės informacijos atskleidimo reikalavimai

Vertinant pozicijas, kurios turi išorinį kredito reitingą, Grupė naudojami kredito reitingų agentūromis, kurios yra užregistruota arba sertifikuota pagal 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų. Naudojamos šios pripažintos reitingų agentūros (ECAI):

- Standarts&Poor's
- Moody's Investors Service
- Fitch Ratings

Išorinį kredito reitingą turi skolos vertybinių popierių ir institucijų pozicijos, kurios, vertinant kredito riziką taikant standartizuotą metodą, priskiriamos pozicijų klasėms pagal emitento, emisijos ar pačios įstaigos turimą reitingą. Jei atskira pozicija turi dviejų reitingų agentūrų suteiktus reitingus, tai taikomas mažiau palankus įvertinimas, jeigu įvertinimai yra trys – du palankiausi įvertinimai, jei du palankiausi įvertinimai nesutampa – mažiau palankus iš jų.

Banko grupė neturi proceso, taikomo perkeltant emitento ir emisijos kredito reitingus panašaus turto straipsniams, kurie neįtraukti į prekybos knygą.

Grupės naudojama kiekvienos paskirtosios ECAI arba EKA (nurodytos pirmoje pastraipoje) išorės reitingo sąsaja su rizikos koeficientais atitinka standartinę EBI skelbiamą sąsają.

Taip pat yra naudojami privatūs verslo klientų kredito reitingai parengti CRIF pagal Banko grupės individualų užsakymą. CRIF Ratings yra Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje (ESMA) registruota kredito reitingų agentūra, teikianti nepriklausomus ir patikimus kredito reitingus bei vertinimus.

INFORMACIJA APIE SANDORIO ŠALIES KREDITO RIZIKĄ

EU CCRA lentelė. Su CCR susijusios kokybinės informacijos atskleidimas

Banko grupė turi trumpalaikes sandorio šalies kredito rizikos pozicijas, kurios susidaro iš išankstinių užsienio valiutos sandorių. Vertinama, kad atsižvelgiant į pozicijų dydį, Grupė nesusiduria su reikšminga sandorio šalies rizika ir ji valdoma per kredito riziką, nustatant atitinkamus limitus, siekiant apriboti maksimalų pozicijų dydį. Šioms pozicijoms užstato poreikis vertinamas individualiai.

Banko grupė yra sudariusi palūkanų normų apsiskeitimo sandorius (angl. IRS – interest rate swaps), skirtus valdyti banko palūkanų normos riziką bankinėje knygoje. Šių instrumentų kiekis Banke yra ribojamas limitų tariamajai sumai per visas sandorio šalis kartu paėmus, todėl sandorio šalies kredito rizika šiems instrumentams nėra vertinama kaip reikšminga.

Užstato poreikis yra vertinamas bendrai visiems kiekvienos sandorio šalies sandoriams – kintama marža (angl. Variation Margin) yra apskaičiuojama sandorių vertėms kertant nustatytą minimalią ribą, atskirai apibrėžiamą kiekvienos sandorio šalies – kintama marža priklauso nuo palūkanų normų krypties judėjimų, kurie įtakoja sandorių vertes. Šios vertės yra apskaičiuojamos kiekvieną dieną. Pradinis užstatas (angl. Initial Margin) gali būti reikalaujamas sandorio šalims individualiai vertinant Banko rizikos profilį bei sandorių trukmę ir dydį – šiuo metu šio užstato nėra paprašiusi nei viena sandorio šalis, kadangi trukmė yra santykinai trumpa, taip pat tariamoji suma neviršija ISDA/CSA nustatytos 8 mlrd. EUR ribos, nuo kurios šis užstatas turėtų būti pateikiamas.

Dėl nereikšmingų sandorio šalies pozicijų (0.86% viso turto), Grupės kredito reitingo pasikeitimas neturėtų reikšmingos įtakos pateiktinoms užtikrinimo priemonių sumoms.

PAKEITIMAS VERTYBINIAIS POPIERIAIS

EU SECA lentelė. Su pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijomis susiję kokybinės informacijos atskleidimo reikalavimai

Pakeitimas vertybiniais popieriais – sandoris arba schema, kuriais kredito rizika, susijusi su pozicija arba pozicijų grupe, yra segmentuojama ir kuriems būdingi visi šie požymiai:

- 1) sandorio arba schemos mokėjimai priklauso nuo pozicijos arba pozicijų grupės veiksnio;
- 2) segmentų subordinacija lemia nuostolių paskirstymą per sandorio arba schemos vykdymo laikotarpį.

Tradicinis pakeitimas vertybiniais popieriais – pakeitimas vertybiniais popieriais, susijęs su ekonominių interesų pozicijose, kurios pakeičiamos vertybiniais popieriais, perleidimu, kai tų pakeistų pozicijų nuosavybės teisė perleidžiama iš iniciatoriaus specialiosios paskirties pakeitimo vertybiniais popieriais subjektui (SPPVPS) arba SPPVPS dalinio dalyvavimo būdu, kai išleisti vertybiniai popieriai nėra iniciatoriaus mokėjimo prievolės.

Sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais – pakeitimas vertybiniais popieriais, kai rizika perleidžiama naudojant kredito išvestines finansines priemones arba garantijas, o vertybiniais popieriais pakeičiamos pozicijos lieka iniciatoriaus pozicijomis.

TIKSLAI IR KREDITO RIZIKOS VALDYMAS

Tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais pagrindinės pozicijos yra daugiabučių namų modernizavimo paskolos. Bankas turi ilgametę daugiabučių namų renovacijos finansavimo patirtį. Šios paskolos yra pelningas Bankui bei reikšmingas šalies ekonomikai produktas (įtraukta į SRB kritinės funkcijos vertinimą), mažinantis poveikį klimatui (sutaupoma ~50 tūkst. tonų CO₂ kiekvienais metais). Tradicinio ne PSS (paprastas, skaidrus ir standartizuotas) pakeitimo vertybiniais popieriais sandorio struktūra buvo sukurta siekiant efektyviai panaudoti gautus Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESIF) išteklius. Šios lėšos buvo patikėtos Europos Investicijų Bankui (EIB), kaip fondo valdytojui, kuris sukūrė schemą, pagal kurią šios lėšos buvo struktūrizuotos kaip investicijos į pirmojo nuostolio segmentą, siekiant padengti numatomus nuostolius ir padidinti struktūros patrauklumą investuotojams bei sumažinti skolinimosi išlaidas. Administravimo mokesčių pajamos ir palūkanos už investicijas į pakeitimą vertybiniais popieriais atitinka Banko tikslinę grąžą.

Pagrindinės dviejų sintetinių pakeitimų vertybiniais popieriais pozicijos yra verslo paskolos bei išperkamoji nuoma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ). Bankas teikia paskolas ir išperkamoją nuomą su garantija, siekdamas skatinti mažųjų ir vidutinių įmonių finansavimą, kartu mažindamas joms būdingą riziką, kuri gali kilti teikiant kreditus tokioms įmonėms. Turėdamas garantiją, Bankas gali finansuoti projektus, kai nėra pakankamo užstato ir įprastomis aplinkybėmis paskola ar išperkamoji nuoma negalėtų būti suteikta. Tokių paskolų ir (arba) išperkamosios nuomos teikimas su garantija leidžia Bankui išlaikyti pageidaujamą kredito rizikos lygį, o ja besinaudojančioms įmonėms – galimybę augti ir stiprinti savo veiklą. Pagrindinės trečiojo sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijos yra daugiabučių namų modernizavimo paskolos.

Kadangi visi 5 sudaryti pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriai yra susiję su reikšmingos rizikos perleidimu, pakeitimas vertybiniais popieriais naudojamas kapitalui optimizuoti.

UAB "Artea Retrofit Fund 1" ir UAB "Artea Retrofit Fund 2" yra Banko įsteigti specialiosios paskirties pakeitimo vertybiniais popieriais subjektai (SPPVPS), kurie įsigyja Banko išduotas daugiabučių modernizavimo paskolas, bei kurie teikia Bankui su pakeitimu vertybiniais popieriais susijusias paslaugas, tokias kaip įsigytų gautinų sumų aptarnavimą ir valdymo paslaugas. Šios SPPVPS buvo įsteigtos dviem tradiciniams pakeitimams vertybiniais popieriais.

Investuotojai neturi glaudžių ryšių su Banku. Tačiau pirmojo nuostolio segmento kreditorius – pensijų fondai, kuriuos valdo valdymo įmonė UAB „Artea Asset Management“, kuri yra Banko dukterinė įmonė. Valdymo įmonė ir pensijų fondai laikomi atskirais juridiniais asmenimis. Pensijų fondų turtas yra visiškai atskirtas nuo valdymo įmonės, kuri patikėjimo teise valdo pensijų fondus patikėjimo teise, turto.

Bankas atitinka tradicinių pakeitimo vertybiniais popieriais sandorių rizikos išlaikymo reikalavimus, pasilikdamas 5% pirmojo nuostolio segmento (First-Loss), 50% tarpinio (Mezzanine) segmento ir 5% didesnio prioriteto pakeitimo vertybiniais popieriais (Senior) segmento, kad išlaikytų ne mažesnę nei 5 % pakeitimo vertybiniais popieriais reikšmingą grynąją ekonominę dalį.

Bankas atitinka sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais sandorių rizikos išlaikymo reikalavimus, pasilikdamas 20% pirmojo nuostolio segmento (First-Loss) ir visą didesnio prioriteto pakeitimo vertybiniais popieriais (Senior) segmentą, kad išlaikytų ne mažesnę nei 5 % pakeitimo vertybiniais popieriais reikšmingą grynąją ekonominę dalį.

Bankas savo visų ne PSS pakeitimo vertybiniais popieriais sandorių kapitalo poreikiui apskaičiuoti taiko standartizuotą metodą (SEC-SA). Bankas neįtraukė pagrindinių pozicijų (underlying exposures) į pagal riziką įvertintų pozicijų sumų apskaičiavimą, nes reikšminga kredito rizika (SRT), susijusi su pagrindinėmis pozicijomis, buvo perduota trečiosioms šalims.

Europos struktūriniai, investicijų fondai ir ILTE (Nacionalinis plėtros bankas) sumažino pakeitimo vertybiniais popieriais struktūros riziką, tiksliniai investuotojai buvo žinomi iš anksto ir nebuvo poreikio pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų išoriniam reitingavimui.

Pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijoms bei pakeitimo vertybiniais popieriais pagrindinėms pozicijoms taikomi tie patys rizikos valdymo ir stebėsenos principai.

APSKAITOS POLITIKA

Bankas savo investicijas į tradicinį pakeitimą vertybiniais popieriais apskaito: pirmojo nuostolio segmentą - tikrąja verte per pelną ar nuostolius (FVTPL), tarpinį ir didesnio prioriteto segmentą - amortizuota savikaina. Pagal 9-ąją TFAS, jei įmonė perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, ūkio subjektas gali nutraukti tokio finansinio turto pripažinimą ir atskirai pripažinti turtu arba įsipareigojimais visas teises ir įsipareigojimus, atsiradusius arba išlikusius perdavimo metu. Atsižvelgiant į sutarčių su Europos Investicijų Bankui (EIB) ir kitais investuotojais sąlygas, paskolų, suteiktų pagal būsto modernizavimo programą, pripažinimo nutraukimo kriterijai tenkinami. Taigi pagrindinės pozicijos (underlying exposures) banko paskolų portfelyje nėra atskleistos.

Sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų nuosavybė išlieka Bankui, t. y. pozicijos apskaitomos balanse. Kredito rizika perkeliama naudojant finansines garantijas.

RINKOS RIZIKA

EU MRA lentelė. Su rinkos rizika susiję kokybinės informacijos atskleidimo reikalavimai

Strateginė Banko grupės veiklos kryptis – bankinių paslaugų teikimas smulkiam ir vidutiniam verslui bei privatiems asmenims, taip pat projektų finansavimas, bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis, valstybinėmis ir savivaldos institucijomis - apsprendžia grupės prekybinės veiklos įtaką bendrai grupės veiklai kaip mažai reikšmingą.

Kokybinė informacija apie rinkos rizikos valdymą yra pateikiama 2025 m. Finansinių ataskaitų pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ 3 dalyje „Rinkos rizika“ (177 psl.).

KREDITO VERTINIMO KOREGAVIMO RIZIKA

Išvestinėms finansinėms priemonėms skaičiuojama kredito vertinimo koregavimo (CVA) rizika, apimant sandorio šalių poziciją, kredito kokybę ir terminų profilius. Kredito vertinimo koregavimo rizikai valdyti bankas taiko sandorių šalių limitų sistemą, pagal kurią nuolat stebimas ir kontroliuojamas sandorių šalių limitų laikymasis.

Bankas tenkina visas Reglamento 575/2013 273a straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, tačiau apskaičiuoti nuosavų lėšų reikalavimus CVA rizikai padengti nenaudoja 385 straipsnyje nustatyto supaprastinto metodo.

OPERACINĖ RIZIKA

EU ORA lentelė. Kokybinė informacija apie operacinę riziką

Kokybinė informacija apie operacinės valdymą yra pateikiama 2025 m. Finansinių ataskaitų pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ 6 dalyje „Operacinė rizika“ (184 psl.).

Nuosavų lėšų reikalavimas operacinei rizikai padengti yra veiklos rodiklio komponentas, apskaičiuotas pagal Reglamento 575/2013 313 straipsnį.

POZICIJŲ, NEĮTRAUKTŲ Į PREKYBOS KNYGĄ, PALŪKANŲ NORMOS RIZIKOS ATSKLEIDIMAS

EU IRRBBA lentelė. Kokybinė informacija apie palūkanų normos riziką dėl ne prekybos knygos veiklos

Grupė išskiria tokius palūkanų normos rizikos šaltinius: spragos (perkainavimo) rizika, pasirinkimo rizika, bazės rizika. Vertinama grynujų palūkanų pajamų pokytis (per vienerių metų laikotarpį) ir ekonominės vertės pokytis. Grupė valdo pozicijų, neįtrauktų į prekybos knygą, palūkanų normos riziką valdant turtą ir įsipareigojimus tokiais principais: skolos VP portfelio formavimo principai, indėlių kainodara atsižvelgiant į terminus ir draudimasis, naudojant išvestines finansines priemones.

Banko grupė vertina grynujų palūkanų pajamų pokytį ir ekonominės vertės pokytį kiekvieną mėnesį.

Pajamų pokytis matuojamas naudojant 200 bp kilimo/kritimo palūkanų normos scenarijų. Palūkanų normų sukrėtimų poveikis ekonominei vertei įvertinamas remiantis 1 - 6 scenarijais, išdėstytais EBA/GL/2018/02 gairių III priede ir EBA/RTS/2022/10.

Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bazinis scenarijus sudaromas naudojant palūkanų normų pokyčio istorinius duomenis (paskutinių 10 metų istorija) ir rinkos palūkanų normos sentimentą ateinantiems metams. Blogiausias testavimo scenarijus apskaičiuojamas remiantis palūkanų normos pokyčio istoriniais duomenimis, apimančiais 2008 m. finansinę krizę.

Palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės naudojamos siekiant apsidrausti nuo pasirinktų balanso pozicijų pervertinimo ir sumažinti bendrą Grupės ekonominės vertės bei grynujų palūkanų pajamų jautrumą rinkos palūkanų normų pokyčiams.

Finansinė grupė taiko tikrosios vertės apskaitą apsidraudimo sandoriams, skirtiems mažinti palūkanų normos riziką atrinktoms balanso pozicijoms. Finansinė grupė dokumentuoja apsidraudimo santykius ir reguliariai vertina apsidraudimo efektyvumą pagal TFAS reikalavimus apsidraudimo apskaitai.

Pinigų srautai modeliuojami pagal jų perkainavimo ar termino pabaigos datas, kurios yra fiksuotos pagal sutartį arba pagrįstos vartotojų elgsenos (paskolų su fiksuotomis palūkanų normomis išankstiniai gražinimai, neterminuotų indėlių pagrindinė dalis, terminuotų indėlių išankstinis nutraukimas) prielaidomis. Pinigų srautai modeliuojami priklausomai nuo palūkanų normos scenarijų, įskaitant elgesiu grindžiamą ir automatinį pasirinkimą. Ateityje numatomam pinigų srautų perkainavimui naudojamos skirtingų terminų Euribor prognozės. Skaičiuojant ekonominės vertės dydį į skaičiavimą įtrauktas įterptųjų pasirinkimo sandorių vertinimas.

Grynujų palūkanų pajamų ir ekonominės vertės matai yra svarbūs, kadangi Banko grupė yra apsibrėžusi pozicijų, neįtrauktų į prekybos knygą, palūkanų normos rizikos apetitą ir remiantis rizikos apetitu yra nustačiusi grynujų palūkanų pokyčio ir ekonominės vertės rizikos limitus.

Vidutinis perkainojimo terminas, priskirtas mažmeninių klientų neterminuotiems indėliams yra 1.96 metų ir 0.43 metų - didmeninių nefinansinių įmonių neterminuotiems indėliams. Ilgiausias perkainavimo terminas yra 20 metų.

ATLYGIS

Informacija apie atlygio politiką yra pateikiama 2025 metų Vadovybės ataskaitos skyriuje „Atlygio politika“ (22 psl.) ir 2025 m. Informacija apie atlygį (46 psl.).

INFORMACIJA APIE SUVARŽYTĄ TURTA

EU AE4 lentelė. Papildomos aiškinamosios pastabos

Medianinės pozicijų vertės gaunamos apskaičiuojant ankstesnių dvylikos mėnesių keturių ketvirtinių laikotarpių pabaigos verčių sumų medianą.

Banko grupės suvaržytas turtas daugiausiai susideda iš kintamo užstato, gauto arba pervesto pagal išvestinių finansinių priemonių sandorius. Kintamas užstatas yra apsieičiamas tarp sandorio šalių pagal ISDA/CSA numatytas sąlygas, kintant sandorių vertėms, kurios yra apskaičiuojamos kiekvieną dieną.

Išskyrus Banko, kitų finansinės grupės įmonių turtas nėra suvaržytas.

Apie 2% į EU AE1 formos 060 stulpelio „Nesuvaržyti turto balansinė vertė“ 120 eilutę „Kitas turtas“ įtrauktų straipsnių sudaro straipsniai, kurie įprastomis verslo sąlygomis nėra laikomi tokiais, kuriuos būtų galima suvaržyti (išvestinės finansinės priemonės 0,2 mln. EUR, investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones 44 mln. EUR, ilgalaikis materialus turtas 15 mln. EUR, nematerialus turtas 37,5 mln. EUR, atidėtojo pelno mokesčio turtas 14 mln. EUR, kitas turtas 10 mln. EUR).

EU AE3 formos 010 eilutės „Tam tikrų finansinių įsipareigojimų balansinė vertė“ turto suvaržymas buvo susijęs su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis bei atvirkštiniais atpirkimo sandoriais.

APLINKOSAUGINĖS, SOCIALINĖS IR VALDYMO RIZIKOS (ASV RIZIKOS) ATSKLEIDIMAS

VERSLO STRATEGIJA IR PROCESAI

Artea grupės ilgalaikės strategijos pagrindinis tikslas – iki 2029 m. tapti geriausiu banku Lietuvoje. Bankas siekia užtikrinti geriausią klientų patirtį, būti pirmuoju pasirinkimu klientų mintyse, viršyti rinkos augimo tempus pagal klientų skaičių ir paskolų portfelį, bei generuoti aukštą, dviženklę grąžą investuotojams.

Siekiami rezultatai, kurie detalizuoja ambiciją:

- klientų perspektyva – tapti Nr. 1 pagal klientų pasitenkinimą bankų sektoriuje;
- augimo perspektyva – pagal aktyvių klientų skaičių ir paskolų portfelį augti greičiau nei rinka;
- darbuotojų perspektyva – tapti TOP3 darbdaviu finansų sektoriuje;
- žinomumo perspektyva – vartotojų mintyse tapti pirmu prekės ženklu bankų sektoriuje;
- investuotojų perspektyva – užtikrinti 20 proc. grąžos rodiklį investuotojams.

2025 metais Bankas peržiūrėjo ankstesniais metais atlikto Dvejopo reikšmingumo vertinimo (angl. *Double Materiality Assessment*) rezultatus, ir nenustačius reikšmingų pokyčių, patvirtino, jog Artea grupei ir toliau išlieka aktualios tos pačios reikšmingos tvarumo temos.

Remiantis Banko Dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatais, identifikuojamos šios Reikšmingos tvarumo temos (bei potemės ir potemių-potemės):

- Klimato kaita (Klimato kaitos švelninimas, prisitaikymas prie klimato kaitos, energetika).

- Sava darbo jėga (Darbo sąlygos (Deramas darbo užmokestis, Socialinis dialogas, asociacijų laisvė, kolektyvinės derybos, Sveikata ir sauga), Vienodas požiūris ir lygios galimybės visiems (Lyčių lygybė ir vienodas užmokestis už vienodos vertės darbą, Mokymas ir įgūdžių ugdymas), Kitos su darbu susijusios teisės (Privatumas).
- Vartotojai ir galutiniai naudotojai (Su informacija susijęs poveikis vartotojams ir (arba) galutiniams naudotojams (privatumas, galimybė gauti (kokybišką) informaciją), Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų socialinė įtrauktis (Nediskriminavimas, prieiga prie produktų ir paslaugų, atsakinga rinkodara).
- Verslo etika (Išmonės kultūra, Korupcija ir kyšininkavimas).

Išsamiau Dvejopo reikšmingumo vertinimo procesas ir rezultatai (reikšmingumo matrica) bei reikšmingo poveikio, rizikos ir galimybių sąveika su strategija ir verslo modeliu – ataskaitoje AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduota informacija tvarumo klausimais, kuri yra Artea banko Finansinės ataskaitos ir vadovybės ataskaitos dalis už 2025 m.

Bankas, siekdamas aktyviai prisidėti prie klimato kaitos mažinimo tikslo, 2024 m. sausio mėnesį prisijungė prie tarptautinės „Mokslu grįstų tikslų iniciatyvos“ (angl. *Science Based Targets initiative, SBTi*) ir įsipareigojo tapti klimatui neutraliu banku iki 2050 m. bei nustatyti ilgojo termino (angl. *long-term*) ir artimo termino (angl. *near-term*) tikslus, suderintus su 2050 m. tikslų įgyvendinimo trajektorija.

Naudojantis SBTi standartu, 2025 metais Banko Valdyba patvirtino trumpo laikotarpio tikslus dėl AB Artea banko grupės 1 ir 2 sričių ŠESD mažinimo, taip pat tikslus dėl AB Artea banko ŠESD mažinimo finansavimo ir investavimo veikloje. Patvirtinti tikslai bus toliau derinami su nauju SBTi Grynojo nulio standartu finansų institucijoms (angl. *SBTi Financial Institutions Net Zero Standard*), šių tikslų pagrindu Bankas rengia Pertvarkos planą. Išsamiau apie Artea grupės 1 ir 2 sričių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijas ir Pertvarkos planą – AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduota informacija tvarumo klausimais.

2025 m. atnaujinant ASV strategiją, kuri yra integrali Grupės strategijos dalis, buvo atsižvelgiama į Dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatus ir identifikuotas reikšmingas temas bei Banko Valdybos patvirtintą dekarbonizacijos planą (ŠESD emisijų mažinimo planą). Artea grupės ASV strategija apie visus tris elementus – aplinkosauginį, socialinį ir valdymo, o keliami tikslai apima įvairius laikotarpius – nuo trumpo laikotarpio iki ilgojo laikotarpio, priklausomai nuo tikslų pobūdžio. Išsamiau apie ASV strategijoje keliamus tikslus – AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduotą informacija tvarumo klausimais (*Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė* dalyje).

Žalieji produktai ir produktai, orientuoti į energetinio efektyvumo didinimą. AB „Artea bankas“ yra pagrindinis daugiabučių modernizavimo projektų finansavimo partneris šalyje. Per 2011–2025 m. laikotarpį Bankas finansavo 3140 daugiabučių renovacijos projektus už 1.26 mlrd. Eur.

Nuo 2022 metų bankas valdo 275 mln. eurų fondą „Artea Retrofit Fund 1“, kurio lėšomis šiuo metu jau yra finansuojama 394 daugiabučių namų renovacija, o nuo 2024 metų – 200 mln. eurų fondą „Artea Retrofit Fund 2“, kurio lėšomis finansuojamas 272 daugiabučių namų modernizavimas. Be to, 2025 m. bankas gavo Europos investicijų banko (EIB) kvietimą pradėti derybas dėl naujo, jau trečiojo, daugiabučių namų Lietuvoje modernizavimo fondo. Numatoma, jog fondas sieks iki 625 mln. Eurų, o fondo lėšų užteks atnaujinti apie 850 daugiabučių namų. „Artea“ banko paraiška steigti fondą buvo atrinkta EIB skelbtame kvietime finansų įstaigoms dėl finansavimo iš priemonės Kontroluojančiojo fondo „Lietuva 2021 – 2027“.

Taip pat AB „Artea bankas“ prisideda prie atsinaujinančios energijos projektų vystymo šalyje – per 2024 metus finansavo saulės ir vėjo jėgainių įsigijimo ir įrengimo projektų už beveik 55 mln. Eur. 2025 metais saulės elektrinių ir vėjo energetikos apimtys sumažėjo, tačiau didesnis dėmesys buvo skiriamas elektros energijos kaupimo įrenginių finansavimui – bendra kredito sutarčių, skirtų finansuoti BESS investicijoms, suma viršija 40 mln. Eur.

Bankas klientams teikia žalio būsto kreditus, kurie skirti finansuoti aukščiausio energetinio naudingumo klasės nekilnojamąjį turtą. Per 2025 m. Bankas suteikė žalio būsto paskolų už 17,6 mln. EUR.

Taip pat AB „Artea bankas“ siūlo kitus į energetinį efektyvumą orientuotus produktus, tokius kaip elektromobilių ir hibridinių automobilių lizingui bei verslo tvarumą didinantys projektai. Palankesnėmis sąlygomis suteikiamos

paskolos elektromobiliams ir hibridiniams automobiliams prisideda prie tvaresnės aplinkos kūrimo ir skatina rinktis aplinkai draugiškesnes transporto priemones.

2026 m. Bankas ir toliau orientuosis į kitų verslo tvarumą didinančių projektų finansavimą, tokių kaip:

- Atsinaujinanti energija;
- Energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektai;
- Atliekų tvarkymo projektai;
- Emisijų mažinimo projektai;
- Tvarios miškininkystės projektai;
- Vandens ir nuotekų tvarkymo projektai.

Be to, Bankas imasi ir kitų veiksmų, kurie prisideda prie ASV (ypatingai klimato ir aplinkos) rizikos valdymo ir ŠESD mažinimo:

- Periodiškai vertiname klimato ir aplinkos rizikos poveikį Banko finansuojamiems sektoriams ir portfeliams (atliekamas Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimas).
- Tobuliname kredito rizikos valdymą. Kreditavimo sprendimo priėmimo sistema užtikrina, kad padidintos ASV rizikos klientai būtų tinkamai vertinami ir tvirtinama finansavimo struktūra leistų mažinti ASV rizikos lygį.
- Taip pat, stebimos įmonių (klientų) pastangos mažinti išmetamo ŠESD kiekį ir prisitaikyti prie naujų lūkesčių. Tai padeda geriau valdyti klimato kaitos riziką ir galimai padės išvengti ar sumažinti neigiamą Banko portfelio poveikį.
- Įkeičiamo turto vertinimo procese įtraukti tokie klimato ir aplinkos rizikos veiksniai kaip objekto energinis naudingumas ir fizinės rizikos vertinimas. Šių veiksnių vertinimas leidžia pagerinti kredito rizikos valdymą bei prisideda skatinant visuomenės perėjimą prie tvaresnių finansinių sprendimų.
- Taip pat nuolat stebimi ir įgyvendinami nauji reguliaciniai reikalavimai, kurie leistų geriau valdyti ASV riziką.

Klientai. Banko klientai – tai yra tiesioginiai Banko ir grupės produktų ir paslaugų naudotojai. Klientai palaiko tiesioginius ryšius su Grupe, atlieka įvairias operacijas, tokias kaip atidaro sąskaitas, ima paskolas, naudojami investavimo produktais ar kitomis Grupės paslaugomis.

Bankas vadovaudamasis aktualių teisės aktų reikalavimais, turi reglamentavęs taisykles, procesus ir sistemas, kuriomis naudojasi siekiant kuo geriau pažinti savo klientus tiek prieš dalykinių santykių pradžią, tiek dalykinių santykių metu. Kliento pažinimas prieš pradėdant dalykinius santykius apima tokius pagrindinius etapus: kliento naudotojo tapatybės nustatymą, patikrinimą ir atnaujinimą; informacijos apie klientą rinkimą, patikrinimą ir vertinimą; kliento priimtumo vertinimą ir pan. Tuo tarpu kliento tęstinio pažinimo dalykinių santykių metu apima tokius pagrindinius etapus: kliento pažinimo informacijos periodinį ir ad-hoc atnaujinimus bei vidinius analizės ir vertinimo procesus.

Kliento pažinimo proceso metu, renkama, tikrinama ir vertinama visa su klientu susijusi ir Bankui pateikta informacija, įskaitant ir informaciją apie kliento naudotojus – kontroliuojančius juridinius ir (ar) fizinius asmenis.

Bankas priimdamas sprendimus dėl verslo klientų kreditavimo, vadovaujasi teisės aktų reikalavimais bei turi atskiras specializuotas Banko tvarkas ir procesus, kuriuose detalai reglamentuojami su kreditavimo procesu susiję veiksmai bei kredito rizikos valdymo principai. Kreditavimo proceso metu vertinama ne tik kliento veiklos specifika, finansiniai rodikliai, bet ir kliento veiklos valdymas (istorija, akcininkų bei vadovų patirtis) ir akcininkų struktūra (kontrolės ir ekonominiai ryšiai, įtaka įmonės finansiniam valdymui). Taip pat atsižvelgiama į galimas įmonės valdymo problemas ar esminius pokyčius, galinčius sąlygoti reikšmingus veiklos strateginius pokyčius, turėti įtakos įmonės reputacijai ir pan. Nustatant įmonės rizikos grupę, galutinį rezultatą įtakoja akcininkų bei vadovų reputacija bei patirtis, už kuriuos skiriami atitinkami balai.

Verslo klientų kredito rizikos vertinimo (reitingavimo) proceso metu, vertinami galimi klientų rizikos pokyčiai dėl ASV rizikos (kartu padidėjusios klimato ir aplinkos rizikos). Todėl siekiant atliepti Bankui galiojančius priežiūrinius reikalavimus, Bankas į verslo klientų kreditavimo procesą yra įtraukęs klientų ASV rizikos vertinimą:

- Bankas verslo klientams teikia ASV rizikos klausimyną, kurio tikslas yra nustatyti klientų veiklai būdingą ASV rizikos lygį bei paskatinti klientus taikyti ASV rizikos mažinimo priemones savo veikloje. ASV klausimyną sudaro kokybiniai ir kiekybiniai klausimai. ASV klausimynas apima visus tris elementus: aplinkosauginę, socialinę ir valdymo rizikas.
- Taip pat Bankas kartu su klientų metinėmis finansinėmis ataskaitomis renka klientų ŠESD duomenis.
- Klientų ASV rizikos vertinimas naudojamas verslo klientų kredito rizikos vertinimo (reitingavimo) procese bei klientų rizikos stebėsenos procese.
- Klientų ASV rizikos vertinimas daro įtaką klientų kredito rizikos įvertinimui, kainodarai. Socialiniai ir verslo klientų valdymo elementai integruoti į verslo klientų reitingavimo sistemą.
- Vidaus dokumentai užtikrina tinkamą rizikos valdymą, vidaus kontrolės priemonės užtikrina principų įgyvendinimą.

ASV rizikos vertinimo procesas ir metodika reguliariai peržiūrimi ir, esant poreikiui, atnaujinami. Atnaujinant vadovaujamosi taip pat reguliariai Banko atliekamo Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimo rezultatais, bei vadovaujantis aktualiais teisės aktais ir metodikomis.

Tiekėjai. Banko požiūris į santykius su tiekėjais remiasi lūkesčiais, numatytais „Korupcijos prevencijos ir netinkamo elgesio politikoje“, kuri numato, kad tiekėjai laikysis ASV reikalavimų. Nustačius neatitikimą, įvertinama situacija ir pasiliekiama teisė nutraukti bendradarbiavimą. Siekiant palaikyti atsakingus ir skaidrius santykius su tiekėjais, Bankas aktyviai stebi ir vertina savo tiekėjus, siekdama užtikrinti, kad jie laikytųsi etikos standartų ir teisės aktų reikalavimų. Šis iniciatyvus požiūris padeda sumažinti riziką ir užtikrina, kad Bankas įmonių veikla išliktų tvari ir atsakinga.

Banko valdybos tvirtinamas „Tiekėjų elgesio etikos kodeksas“ atspindi Grupės siekį stiprinti tvarų bendradarbiavimą su tiekėjais. Dokumente nustatyti minimalūs įsipareigojimai ir verslo elgesio bei etikos standartai, kurių Grupė tikisi iš savo tiekėjų.

Bankas šiuo metu neturi visapusiško tiekėjų išsamaus patikrinimo proceso - tiekėjams yra taikomas su tiekėjais susijęs išsamaus patikrinimo procesas, kuriuo siekiama nustatyti, įvertinti ir valdyti galimą ar faktinį neigiamą poveikį visuomenei ir aplinkai, kylantį dėl stambiausių tiekėjų veiklos. Šis procesas apima tiekėjų pateikiamos informacijos analizę ir papildomus veiksmus, užtikrinančius tiekimo grandinės atsakingumą. Išsamaus patikrinimo procesą sudaro:

- Klausimyno pateikimas: Stambiausiems tiekėjams pateikiamas išsamaus patikrinimo klausimynas, kuris naudojamas siekiant įvertinti tiekėjo poveikį ir taikomas priemones ASV rizikos mažinimui. ASV klausimyną sudaro kokybiniai ir kiekybiniai klausimai. ASV klausimynas apima visus tris elementus: aplinkosauginę, socialinę ir valdymo rizikas.
- Atsakymų analizė: Atsižvelgiant į tiekėjų pateiktą informaciją, įvertinamas galimas poveikis. Klausimynas yra suderintas su Banko Tiekėjų etikos ir elgesio kodekso pagrindinėmis nuostatomis, kurios atitinka įmonės strateginius tikslus ir vertybes.
- Papildomų dokumentų reikalavimas: Jei atsakymai į klausimyną nėra pakankami rizikai įvertinti, galima prašyti papildomų dokumentų ar įrodymų.

Bankas reguliariai peržiūri tiekėjų rizikos valdymo efektyvumą ir atlieka papildomas patikras esant reikšmingiems pokyčiams. Nors šiuo metu procesas orientuotas į stambiausius tiekėjus, tačiau ilgalaikėje perspektyvoje Bankas planuoja peržiūrėti patikrinimo apimtį ir pagal galimybes patobulinti procesą siekiant užtikrinti visapusišką poveikio valdymą.

VALDYMAS

Už ASV rizikos ir ASV strategijos valdymą Banke ir Grupės įmonėse yra atsakingi skirtingi valdymo organai.

Banko stebėtojų taryba:

- Banko stebėtojų tarybos lygmenyje už tiesioginę ASV sritį atsakinga stebėtojų tarybos narė, kartu einanti Audito komiteto pirmininkės pareigas, Rizikos bei Skyrimo komitetų narė;
- Tvirtina Grupės strategiją, kartu ir ASV strategiją, kuri yra integrali Grupės strategijos dalis;
- Tvirtina Banko Rizikos valdymo strategiją ir Rizikos apetito pareiškimą (kartu su pagrindiniais ASV rizikos rodikliais).

Banko valdyba:

- Banko valdybos lygmenyje už tiesioginę ASV rizikos valdymo priežiūrą atsakingas valdybos narys, kartu einantis Banko Rizikų valdymo tarnybos vadovo pareigas (Vyriausiasis rizikos pareigūnas (angl. *Chief Risk Officer, CRO*)), kuris turi galimybes, esant poreikiui, tiesiogiai eskaluoti klausimus Valdybai, Rizikų komitetui ir Stebėtojų tarybai.
- Banko valdyba tvirtina ASV rizikos poveikio Banko veiklai vertinimą, taip pat klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimą bei klimato ir aplinkos rizikos poveikio verslo aplinkai vertinimą (**kartą metuose**);
- Banko valdyba yra aukščiausio lygio valdymo organas atsakingas už ASV strategijos derinimą ir jos integravimą į Grupės strategiją bei teikimą Banko Stebėtojų tarybos tvirtinimui, taip pat ASV strategijos įgyvendinimo **metinę** peržiūrą bei strateginių ASV tikslų formulavimą Grupės strategijos kontekste.

Rizikos komitetas:

- Vykdo ASV rizikos valdymo priežiūrą Banke (**kartą per ketvirtį**);
- Vykdo ASV rizikos rodiklių ir bendrą ASV rizikos valdymo periodinį stebėjimą (**kartą per ketvirtį**);
- Banko valdybos teikimu svarsto pakeitimus dėl pagrindinių ASV rizikos rodiklių, kuriuos tvirtina stebėtojų taryba;
- Pagal poreikį, susipažįsta su ASV srities detaliomis analizėmis (angl. *deep dive*).

Audito komitetas

- Prižiūri Banko ir Grupės metinių ataskaitų, tame tarpe ir tvarumo informacijos, vientisumo užtikrinimo procesą.

Skyrimo komitetas

- Stebi ir vertina, ar banko valdymo organai ir pagrindines funkcijas užimantys asmenys turėtų pagrindines reikalingas kompetencijas, tarp kurių yra ir ASV rizikos valdymo kompetencijos.

Rizikų valdymo komitetas:

- Rizikų valdymo tarnybos vadovas (Vyriausiasis rizikos pareigūnas, angl. *Chief Risk Officer, CRO*) pirmininkauja Banko rizikos valdymo komitetui;
- Vykdo ASV rizikos valdymo priežiūrą Banke (**kartą per mėnesį**);
- Vykdo ASV rizikos rodiklių ir bendrą ASV rizikos valdymo periodinį stebėjimą (**kartą per mėnesį**).

Tvarios veiklos grupė:

- Tvarios veiklos grupei pirmininkauja Tvarumo pareigūnas;
- Tvarios veiklos grupę sudaro iš viso 13 (trylika) narių iš 7 (septynių) skirtingų tarnybų (veikloje dalyvauja Vyriausiasis rizikos pareigūnas, Rizikų departamento direktorius, Kredito rizikos valdymo ir kontrolės departamento direktorius, Produktų vystymo departamento direktorius, Atitikties departamento direktorius, Personalo departamento direktorius, Tvarumo pareigūnas ir kitų sričių vadovai ir specialistai);
- Tvarios veiklos grupė yra patariamasis organas ASV rizikos klausimais ir ASV strategijos kūrimo klausimais, taip pat vykdo **ketvirtinę** ASV strategijos įgyvendinimo priežiūrą.

Kiti struktūriniai padaliniai, komitetai ir funkcijos:

- Banko produktų komitetas – atsakingas už bankinių produktų vystymą, įskaitant ir žaliuosius produktus, taip pat produktus, orientuotus į energinio efektyvumo didinimą bei tvaraus verslo modelio skatinimą, taip pat tarp produktų vystyme vertinamų rizikų yra vertinama ir ASV rizika.

- Paskolų komitetas – priima sprendimus dėl paskolų suteikimo klientams. Nagrinėjant paskolų suteikimo klausimus yra atsižvelgiama ir į ASV rizikos klasę.
- Mažmeninės bankininkystės bei verslo bankininkystės padaliniai (pirmoji gynybos linija) – teikia klientams finansavimo pasiūlymus, taip pat orientuotus ir į energinio efektyvumo didinimą bei tvaraus verslo modelio skatinimą. Vertina kliento ASV rizikos lygį.
- Investicinės paslaugos - investuojant siekiama išvengti ilgalaikiu laikotarpiu galinčios pasireikšti ASV rizikos neigiamos įtakos vertybinių popierių kainai ir likvidumui, todėl yra vertinamas ASV kriterijų atitikimas.
- Nefinansinių rizikų departamentas (antroji gynybos linija) - koordinuoja ASV rizikos valdymo ir kontrolės procesus Grupėje, rengia vidaus teisės aktus šiai rizikai valdyti bei prižiūri jų įgyvendinimą.
- Atitikties departamentas (antroji gynybos linija) – atlieka vidinę ASV rizikos valdymo sistemos atitikties teisės aktams kontrolės funkciją, taip pat atlieka atitikties patikrinimus.
- Vidaus auditas (trečioji gynybos linija) – rizikos pagrindu atlieka nepriklausomus ASV auditus, kurių metu vertina ASV rizikos valdymo kontrolės sistemos veiksmingumą, teikia rekomendacijas šios sistemos veiksmingumo stiprinimui, stebi pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Teikia medžiagą Banko audito komitetui apie auditų metu nustatytą problematiką, teiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimo eigą. Esant poreikiui, konsultuoja ASV rizikos valdymo klausimais.

Grupės įmonių (UAB Artea Life Insurance, UAB Artea Asset Management, UAB Artea Lizingas) dalis veiklų yra integruota į Banko veiklą, todėl aukščiau nurodyti Banko komitetai ir komisijos sprendžia dukterinių įmonių ASV rizikos valdymo klausimus. Vis tik, dukterinėse įmonėse yra įsteigti ir veikia tik jų veiklos komitetai.

Taip pat Banke veikia **Darbo taryba**, sudaryta iš 11 (vienuolikos) slaptu balsavimu išrinktų darbuotojų, kurie užima skirtingas pareigas Banke. Tarybos veikla grindžiama jos reglamentu. Ji aktyviai bendradarbiauja su Banko Personalo, Turto valdymo ir administravimo bei kitais departamentais, teikdama pasiūlymus, kurie atspindi ir darbuotojams aktualias ASV temas, siekiant rasti geriausius sprendimus darbuotojų gerovei užtikrinti. Grupės įmonėse UAB Artea Life Insurance ir UAB Artea Asset Management taip pat yra sudarytos darbo tarybos, veikiančios analogišku principu kaip Banke.

Išsamiau ataskaitoje AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduota informacija tvarumo klausimais.

Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas. Grupės atlygio sistemoje yra numatyta ilgalaikio skatinimo programa skirta nustatytiesiems aukščiausio lygio vadovams, kurių profesinė veikla turi reikšmingiausią poveikį Banko rizikos pobūdžiui. Šios programos vienas iš keturių pagrindinių rodiklių yra ASV rodiklis, numatantis Reputacijos indekso tyrimo rezultatuose ASV vertinimą. Priklausomai nuo Banko padėties rinkoje, nustatytos per ASV tyrimą yra numatyti atitinkami pagrindinių veiklos rodiklių (angl. *KPI*) svoriai.

Taip pat ASV tikslai gali būti vertinami per bendrą organizacijos tikslų pasiekimą arba priskirti konkrečioms pareigybėms, tiesiogiai atsakingoms už šią sritį. Šiuo metu darbuotojų veiklos rezultatų vertinimas nėra tiesiogiai grindžiamas konkrečiais su tvarumu susijusiais uždaviniais ar jų poveikiu, taip pat ASV veiklos rezultatų rodikliai nėra laikomi veiklos rezultatų vertinimo lyginamaisiais indeksais ar integruoti į atlygio politiką. Grupė reguliariai peržiūri savo atlygio sistemą ir viešai skelbiama Atlygio politiką, todėl ateityje svarstyti galimybes ją tobulinti, siekiant stipriau integruoti tvarumo tikslus į paskatų ir atlygio struktūrą.

RIZIKOS VALDYMAS

Banko ASV rizikos valdymo sistemą sudaro:

ASV rizikos valdymo sistemos komponentai:	Procesai Banke:	
Rizikos nustatymas (angl. <i>Risk identification</i>)	Bendras ASV rizikų stebėjimas ir teisinio reguliavimo stebėjimas, taip pat apibrėžiamos rizikos kategorijos ir vertinimo metodikos ASV rizikų nustatymas (Dvejopo reikšmingumo vertinimas); Klimato ir aplinkos rizikų reikšmingumo vertinimas; Verslo aplinkos, susijusios su klimato ir aplinkos rizika, analizė.	
Rizikos vertinimas (angl. <i>Risk assessment</i>)	Rizikų vertinimo procesas (Rizikos žemėlapis); ŠESD emisijos iš finansavimo ir investavimo veiklos; Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir rezultatų vertinimas Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso (angl. <i>Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP</i>) proceso metu; Žaliojo turto rodiklis.	Rizikos valdymo strategija apibrėžia rizikų nustatymo, vertinimo ir valdymo politiką Grupėje. Rizikos apetito pareiškimas apibrėžia rizikos lygį, kurį Grupė yra pasirengusi priimti, siekiant verslo tikslų.
Rizikos valdymas (angl. <i>Risk management</i>)	ASV rizikos, kaip atskiros rizikos rūšies, valdymas; ASV rizikos valdymo integravimas į kitų finansinių ir nefinansinių rizikų valdymą.	
Rizikos stebėjimas ir ataskaitų teikimas (angl. <i>Risk monitoring & reporting</i>)	Vidinių ataskaitų teikimas (išsamiau apie valdymo organų funkcijas 2025 m. Konsoliduotoje informacijoje tvarumo klausimais) Išorinių ataskaitų teikimas (viešas atskleidimas).	
Rizikos peržiūra ir tobulinimas (angl. <i>Risk review and improvement</i>)	Nuolatinis rizikos valdymo sistemos tobulinimas; ASV srities mokymai darbuotojams.	

Nuo 2026 metų pradžios Bankui įsigaliojo naujos Europos bankininkystės institucijos (EBI) išleistos gairės dėl ASV rizikos valdymo (EBA Guidelines on the management of ESG risks - EBA/GL/2025/01). 2025 metais Bankas atnaujino Verslo aplinkos, susijusios su klimato ir aplinkos rizika, analizę ir Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimą, tuo pačiu įgyvendinant ir minėtų gairių reikalavimus.

Klimato ir aplinkos rizikos poveikio vertinimas yra reguliarus procesas Banke, kuris siejamas su Dvejopo reikšmingumo vertinimu ir kurio rezultatai vertinami kas kartą peržiūrint Grupės strategiją ir Rizikos valdymo sistemą (pavyzdžiui, peržiūrint Rizikos apetito pareiškimą, atnaujinant ASV rizikos rodiklius). Naujoje Grupės strategijoje (2024 – 2029 m.) ASV standartų stiprinimas yra išskiriama kaip viena pagrindinių strateginių krypčių.

KLIMATO IR APLINKOS RIZIKOS REIKŠMINGUMO VERTINIMAS

Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimo metu vertinamas fizinių ir perėjimo rizikų poveikis Banko veiklai – finansinėms ir nefinansinėms rizikoms. Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimas ir Verslo aplinkos analizė atliekami bent kartą metuose, tvirtinami Banko valdyboje.

Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimo (angl. *Climate-related and environmental risk materiality assessment*) ir Verslo aplinkos analizės (angl. *Business environment scan*), atliktos iš klimato ir aplinkos rizikos vertinimo perspektyvų, panaudojimas:

- Grupės Savęs vertinimo (rizikų vertinimo) proceso dalis (atliekamas kartą metuose);
- Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimo ir Verslo aplinkos analizės rezultatai ir išvados naudojami peržiūrint Grupės strategiją (kurioje integruotos ir ASV temos);
- Taip pat naudojami peržiūrint Grupės Rizikos valdymo strategiją ir Rizikos apetito pareiškimą;
- Kitiems vidiniams procesams, pavyzdžiui, klientų ASV rizikos lygio nustatymui, testavimui nepalankiausiomis sąlygomis, ASV rizikos rodiklių nustatymui ir pan.

Klimato ir aplinkos rizikų reikšmingumo vertinimas leidžia Bankui susidaryti holistinį vaizdą ir atitinkama linkme nukreipti savo rizikos valdymo strategiją.

2025 metais atliekant Klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimą, buvo išsamiai vertintas fizinės ir perėjimo rizikos poveikis šioms rizikoms: kredito, rinkos, likvidumo, operacinei ir reputacijos, atitikties ir strateginei (verslo modelio) bei koncentracijos rizikoms bei pagrindiniams Banko finansuojamiems sektoriams ir portfeliams. Vertinimo metu, naudojant skirtingus klimato scenarijus, buvo nustatyti pagrindiniai rizikos veiksniai (angl. *risk driver*), rizikos perdavimo kanalai, vertintas rizikos poveikis skirtingais laikotarpiais (trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais) ir, įvertinus Banko taikomas rizikos valdymo priemones šioms rizikoms mažinti, nustatytas galutinis rizikos lygis.

Vertinant klimato ir aplinkos rizikos veiksnių poveikį Bankas naudoja mokslu grįstus klimato scenarijus: perėjimo rizikos poveikiui vertinti naudojami Žalesnės finansų sistemos kūrimo tinklo (angl. *Network for Greening the Financial System, NGFS*) scenarijai - Grynasis nulinis išmetimas iki 2050 m. (angl. *Net Zero 2050*), Atidėto perėjimo scenarijus (angl. *Delayed transition*) bei Dabartinės politikos scenarijus (angl. *Current policies*), tuo tarpu fizinės rizikos poveikiui vertinti naudojami Tarpvyriausybinių klimato kaitos grupės (angl. *Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC*) scenarijai – RCP2.8, RCP4.5, RCP8.5.

Klimato ir aplinkos rizikos poveikis standartinėms Banko finansinėms ir nefinansinėms rizikoms gali skirtis skirtingais laikotarpiais. Bankas klimato ir aplinkos rizikos reikšmingumą vertina orientuojantis į šiuos laikotarpius:

Laikotarpiai	METAI
Trumpas	<1
Vidutinis	1-5
Ilgas	>5

Nustačius galimus perėjimo ir fizinės rizikos veiksnius, jų perdavimo kanalus (angl. *transmission channel*) bei įsivertinus Banko taikomas priemones šioms rizikoms mažinti, toliau vertinamas šių rizikų poveikis ir jų reikšmingumas Banko veiklos kontekste. Nors klimato ir aplinkos rizika ir jos poveikis vertintas įvairių Banko finansinių ir nefinansinių rizikų kontekste, tačiau reikšmingas poveikis stebimas šioms rizikų kategorijoms - kredito ir koncentracijos rizikoms, reputacijos ir strateginei (verslo modelio) rizikai:

● Trumpas laikotarpis (<1 metų)
 ● Vidutinis laikotarpis (1-5 metų)
 ● Ilgas laikotarpis (>5 metų)

Rizikos kategorija	Galimas poveikis	Klimato scenarijus	Laikotarpis
Kredito rizika ir koncentracijos rizika	Tiek vidutiniu, tiek ilguoju laikotarpiu galimas klimato rizikos poveikis skirtinguose sektoriuose ir portfeliuose pagrįste susijęs su perėjimo rizika ir su ja susijusiais veiksniais (reguliaciniai, technologiniai pokyčiai ir pan.). Tačiau laipsniškas prisitaikymas prie pokyčių ir aktyvūs veiksmai siekiant tvaresnio veiklos modelio, mažina galimą fizinės rizikos poveikį. Taip pat galimas poveikis dėl Banko koncentracijos į tam tikrus sektorius, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto sektorius.	<i>Net Zero 2050</i>	● ●
	Perėjimo rizika linkusi augti dėl staigių pokyčių (reguliacinių, technologinių ir pan.) nuo 2030 m. ir jų poveikio Banko klientams. Taip pat dėl uždelstų veiksmų gali išaugti ir fizinės rizikos (pvz. potvynių, sausrų) poveikis Banko klientams ir jų veiklai. Taip pat galimas poveikis dėl Banko koncentracijos į tam tikrus sektorius, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto sektorius.	<i>Delayed transition</i>	● ●
	Perėjimo rizika yra santykinai žema, nes Banko klientams nėra reguliacinio ar technologinio postūmio įgyvendinti pokyčius siekiant tvaresnio veiklos modelio, tačiau mažesnės įmonės, proaktyviai nesiimdamos veiksmų, gali susidurti su konkurencinio pranašumo problema. Tačiau ilguoju laikotarpiu gali išaugti fizinės rizikos poveikis (užstatų nuvertėjimas, nuostoliai Banko klientų veikloje).	<i>Current policies</i>	● ●
Reputacijos rizika	Tiek vidutiniu, tiek ilguoju laikotarpiu galimas klimato rizikos poveikis Banko reputacijai susijęs su Banko klientais, t.y. jų gebėjimu prisitaikyti prie pokyčių, susijusių su Žaliojo kurso įgyvendinimu, taip pat Banko taikomų priemonių efektyvumo valdant ASV riziką. Manoma, jog ilguoju laikotarpiu ši rizika linkusi didėti, o <i>Delayed transition</i> scenarijaus atveju ši rizika yra didžiausia. Tuo tarpu, nors <i>Current policies</i> scenarijaus manoma, jog klimato rizikos poveikis yra galimai mažiausias, tačiau manoma, jog mažesnės įmonės (Banko klientai) proaktyviai nesiimdamos veiksmų, gali susidurti su konkurencinio pranašumo problema.	<i>Net Zero 2050</i>	● ●
		<i>Delayed transition</i>	● ●
		<i>Current policies</i>	● ●
Strateginė (verslo modelio) rizika	Poveikis strateginei ar verslo modelio rizikai siejamas pagrįste su klimato rizikos poveikiu kredito rizikai. Vis tik vidutiniu laikotarpiu galimas klimato rizikos (dėl perėjimo rizikos) poveikis Bankui gana ribotas dėl plačiai diversifikuoto paskolų portfelio, taip pat Banko aktyvių veiksmų pertvarkos planavimo srityje. Tačiau ilguoju laikotarpiu klimato	<i>Net Zero 2050</i>	● ●

rizika linkusi didėti dėl augančio poreikio klientų transformacijai į labiau tvarų veiklos modelį.

	Šis scenarijus kelia didžiausią riziką Bankui, nes uždelsti klientų veiksmams kelia riziką gali nulemti tai, jog poveikis ir poreikis transformacijai tam tikriems sektoriams bus staigus ir tai Bankui gali sukelti papildomų iššūkių adaptuojant savo verslo modelį. Be to, šio scenarijaus atveju didėja ne tik perėjimo rizikos , bet fizinės rizikos (pvz. potvynių, sausrų) poveikis Banko klientams ir jų veiklai.	<i>Delayed transition</i>	
	Perėjimo rizika yra santykinai žema, nes Banko klientams nėra postūmio transformacijai, tačiau mažesnės įmonės, proaktyviai nesiimdamos veiksmų, gali susidurti su konkurencinio pranašumo problema. Ilguoju laikotarpiu gali išaugti fizinės rizikos poveikis (užstatų nuvertėjimas, nuostoliai Banko klientų veikloje), tačiau poveikis Banko strateginei ar verslo modelio rizikai galimai būtų ribotas.	<i>Current policies</i>	
Bendras vertinimas	Vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, klimato rizikos (perėjimo rizikos) lygis linkęs didėti <i>Net Zero 2050</i> ir <i>Delayed transition</i> scenarijų atvejais, pagrindu dėl augančių reguliacinių reikalavimų tiek Bankui, tiek Banko klientams ir dėl papildomo poreikio resursams tam, kad būtų galima atliepti naujus reikalavimus, taip pat dėl besikeičiančių investuotojų ir klientų lūkesčių ir prioritetų, orientuotų į tvaresnius sprendimus. Papildomai rizika didėja <i>Delayed transition</i> scenarijaus atveju, kuomet poreikis sektorių transformacijai yra staigus ir adaptacija gali būti sudėtingesnė. <i>Current policies</i> atveju perėjimo rizikos poveikis gana ribotas, tačiau didėja fizinės rizikos poveikis, tačiau poveikis Banko strateginei ar verslo modelio rizikai galimai būtų ribotas. Augantis poveikis strateginei ir verslo rizikai ilguoju laikotarpiu atspindi poreikį skirti dėmesį klimato ir aplinkos rizikos valdymui ir nuolatiniams rizikos valdymo sistemos tobulinimui.	<i>Net Zero 2050</i>	
		<i>Delayed transition</i>	
		<i>Current policies</i>	

Perėjimo rizika

Perėjimo rizikos veiksnių reikšmingumas kredito rizikai vertinamas tiek kokybiškai – analizuojant teisinę aplinką, gerąsias praktikas ir tarptautines metodikas taikomas finansų sektoriuje (pavyzdžiui, „Task Force on Climate-related Financial Disclosures“ rekomendacijos, „European Banking Authority“ ataskaitos, „Fit for 55“ priemonių rinkinys ir su juo susijusių teisės aktų informacija), taip pat vertinant mokslu grįstus scenarijus (angl. *Net Zero 2050*, *Delayed Transition* ir *Current policies*). Taip pat atliekant reikšmingumo vertinimą naudojama ir vidinė informacija – ŠESD emisijos iš finansavimo veiklos, taip pat atsižvelgiama į esamą metodologiją Banke (pavyzdžiui, sektoriai, turintys aukštą ASV riziką) bei Banko taikomas klimato ir aplinkos rizikos valdymo priemonės. Perėjimo rizikos poveikis vertinamas didžiausiems Banko finansuojamiems sektoriams (nekilnojamojo turto, statybos sektorius, gamybos, prekybos ir transporto sektoriai, žemės ūkis) ir segmentams (privatūs klientai ir verslo klientai) skirtingais laikotarpiais: trumpuoju (<1 metai), vidutiniu (1-5 metai) ir ilguoju laikotarpiais (>5 metų).

2025 metais atnaujinus klimato ir aplinkos rizikos vertinimą bei atsižvelgiant į perėjimo rizikos galimą poveikį atskiriems sektoriams, Banke buvo atnaujintas ir verslo klientų ASV rizikos vertinimas. Pagal šiuo metu naudojamą metodiką Banke identifiukuoti šie ekonominės veiklos sektoriai, kuriuose veikiantys verslo klientai galimai turi didžiausią perėjimo riziką: žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė, kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; statybos, transporto ir nekilnojamojo turto operacijų sektorius.

Fizinė rizika

2025 metais Bankas atnaujino fizinės rizikos reikšmingumo vertinimą ir papildė Tarpvyriausybės klimato kaitos grupės (angl. *Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC*) klimato scenarijais – RCP2.8, RCP4.5, RCP8.5. Poveikio vertinimas atliekamas iš skirtingų laikotarpių perspektyvos: trumpuoju (<1 metai), vidutiniu (1-5 metai) ir ilguoju laikotarpiais (>5 metų).

Vertintos šios fizinės rizikos kategorijos ir jų poveikis kredito rizikai:

- Ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai (angl. *extreme weather events*);
- Lėtiniai meteorologiniai reiškiniai (angl. *chronic weather events*);
- Tai pat aplinkos fizinė rizika – vandens trūkumas, nykstanti biologinė įvairovė, poveikis dirvožemiui (įskaitant dirvožemio degradaciją ir eroziją), buveinių naikinimas, mažėjantys ištekliai, tarša.

METODOLOGIJA

Atlikdamas fizinių rizikų poveikio vertinimą Bankas naudoja įvairias viešai prieinamas studijas, įrankius ir šaltinius. Pavyzdžiui, Klimato kaitos rizikų XXI a. viduriui studija (aut. Hidrometeorologijos tarnyba) bei Lietuvos dirvožemio degradacijos ir erozijos, pakrančių erozijos ir solifliukcijos studija (aut. doc. dr. Jonas Volungevičius, prof. dr. Darijus Veteikis ir dr. Laurynas Jukna), „ThinkHazard“, „Aqueduct“ įrankiai. Analizuojant aplinkos fizines rizikas remiamasi Europos Sąjungos ir Lietuvos politikomis ir strateginiais planais, taip pat teisės aktais ir kitais šaltiniais. Vis dėlto, dėl įrankių ir šaltinių trūkumo, aplinkos fizinių rizikų analizė yra labiau kokybinio pobūdžio. Tuo tarpu klimato rizikos (ekstremalūs ir lėtiniai meteorologiniai reiškiniai) analizė remiasi kokybiniais ir kiekybiniais metodais bei esant galimybei, naudojami mokslu grįsti klimato scenarijai.

VERTINIMO APIMTIS

Atliekant reikšmingumo vertinimą naudojama Banko vidinė informacija, pavyzdžiui, informacija apie užtikrinimo priemonės (įkeistą nekilnojamąjį turtą - turto registracijos adresą, įkeisto turto vertę). Toliau ši vidinė informacija jungiama su fizinių rizikų žemėlapiais (pavyzdžiui, potvynių žemėlapiu) ir taip nustatoma Banko užstatų dalis, kuriai gresia potvynių rizika ateityje. Taip pat nustatant galutinį (likutinį) rizikos lygį atsižvelgiama ir į Banko taikomas klimato ir aplinkos rizikos valdymo priemones (pavyzdžiui, draudimo sąlygų stebėjimas). Potvynio rizika yra aktualiausia identifikuota fizinė klimato rizika. Ji būdinga įvairiems sektoriams, kurių užtikrinimo priemonės yra nekilnojamasis turtas. Potvynio rizikos poveikis vertinamas Banko verslo paskolų (juridinių asmenų) portfeliui, kuris užtikrintas nekilnojamuoju turtu (5 šablonas).

Taip pat Bankas vertina ir kitų fizinių rizikų poveikį Banko klientams. Kitos vertintos aplinkos rizikos yra vandens trūkumo, žemės naudojimo paskirties keitimo, išteklių trūkumo, biologinės įvairovės nykimo, buveinių naikinimo ir taršos rizika dėl savo poveikio aplinkai būdinga tokiems sektoriams kaip žemės ūkio, energetikos, gamybos ir statybų sektoriams. Žemės naudojimo paskirties keitimo rizika aktuali žemės ūkio bei statybų sektoriams dėl jų galimo poveikio žemei ir jos savybėms. Vandens tiekimo ir atliekų perdirbimo sektoriams bei kasybos ir karjerų eksploatavimo sektoriui aktuali išteklių trūkumo ir taršos rizika. Poveikio vertinimas atliekamas iš skirtingų laikotarpių perspektyvos: trumpuoju (<1 metai), vidutiniu (1-5 metai) ir ilguoju laikotarpiu (>5 metų).

Esant galimybei, Bankas naudoja mokslu grįstus scenarijus (tipines koncentracijų trajektorijas, angl. *Representative Concentration Pathways* arba RCP; socio-ekonominių pokyčių scenarijus, angl. *Shared Socioeconomic Pathways* arba SSP), kurie leidžia geriau įvertinti klimato kaitos poveikį ilgalaikėje perspektyvoje pagal skirtingus scenarijus, arba naudoja kitus prieinamus scenarijus pagal informacijos šaltinį (pavyzdžiui, realistinis, optimistinis ir pesimistinis scenarijai). Kitais atvejais, remiantis anksčiau paminėtais šaltiniais, naudojamas kokybinis ekspertinis vertinimas siekiant nustatyti, kaip fizinės rizikos reiškiniai gali paveikti atskirus Banko finansuojamus sektorius ar segmentus.

NARYSTĖS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Vertindami tai, jog didžioji dalis finansinių institucijų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų (ŠESD emisijos) bei poveikio aplinkai susidaro iš finansavimo veiklos - 2023 metų pradžioje Bankas prisijungė prie Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) iniciatyvos. Šios iniciatyvos tikslas - finansų institucijoms padėti apskaičiuoti bei atskleisti ŠESD emisijas iš finansavimo ir investavimo veiklos (3 sritis 15 kategorija pagal tarptautinį ŠESD protokolą (angl. *Greenhouse Gas Protocol – GHG protocol*)). PCAF iniciatyva buvo pasirinkta dėl savo pripažintos ir finansų sektoriuje plačiai taikomos metodikos bei šios metodikos pritaikomumo ir tinkamumo atsižvelgiant į Banko turimus paskolų ir vertybinių popierių portfelio duomenis. Be to, PCAF metodika remiasi minėtu ŠESD protokolu, kuriuo Bankas vadovaujasi skaičiuodamas savo kitų sričių (1 ir 2 sritis) ir kitų 3 srities kategorijų emisijas.

Bankas, siekdamas aktyviai prisidėti prie klimato kaitos mažinimo tikslo, 2024 m. sausio mėnesį prisijungė prie tarptautinės „Mokslu grįstų tikslų iniciatyvos“ (angl. *Science Based Targets initiative, SBTi*) ir įsipareigojo tapti

klimatui neutraliu banku iki 2050 m. bei nustatyti ilgo termino (angl. *long-term*) ir artimo termino (angl. *near-term*) tikslus, suderintus su 2050 m. tikslų įgyvendinimo trajektorija.

2025 metų liepos mėn., Banko Valdyba patvirtino trumpo laikotarpio tikslus dėl AB Artea banko grupės 1 ir 2 sričių ŠESD mažinimo, taip pat tikslus dėl AB Artea banko ŠESD mažinimo finansavimo ir investavimo veikloje. Patvirtinti tikslai bus toliau derinami su nauju SBTi Grynojo nulio standartu finansų institucijoms (angl. *SBTi Financial Institutions Net-Zero Standard*). Planuojama, jog tikslai ir priemonės bus parengti ir suderinti (validuoti) su SBTi iki 2027 m. vidurio.

Taip pat, Bankas nustatė kitus svarbius tvarumo tikslus aplinkosaugos, socialinėje ir valdymo srityse (išsamiau apie tikslus AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduota informacija tvarumo klausimais).

BANKO RIZIKOS APETITAS

Grupėje periodiškai atnaujinami Rizikos valdymo strategijos ir Rizikos apetito dokumentai. Rizikos apetito pareiškime numatyti šie ASV rizikos rodikliai ir jų limitai - nefinansuojamų sektorių dalies rodiklis, aukštos ASV rizikos dalies paskolų portfelyje rodiklis bei darbuotojų kaitos rodiklis, taip pat pradėtas stebėti vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimas. Siekiant pagerinti Grupės rizikos valdymą ASV srityje, ASV rizikos rodikliai kas metus peržiūrimi ir esant poreikiui atnaujinami.

Taip pat Bankas stebi kitus ASV rizikos rodiklius, kuriems yra nustatyti limitai, pavyzdžiui, būsto paskolų apimtys rodiklis, tenkinantis taksonomijos kriterijus (angl. *taxonomy-aligned*), tarnybinių automobilių kuro suvartojimo rodiklis ir privalomų mokymų išklauso rodiklis.

Bankas įgyvendindamas Europos bankininkystės institucijos (angl. *European Banking Authority, EBA*) reikalavimus (EBA/GL/2025/01) pasipildė stebimų rizikos rodiklių sąrašą ir pradeda stebėti ASV rizikos rodiklius ir informaciją, susijusią su paskolų ir užstatų pozicijomis pagal energinio efektyvumo klases, šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir jų intensyvumą, taip pat rodiklius susijusius, su fizinės rizikos poveikiu Banko veiklai, ir kitus ASV riziką matuojančius rizikos rodiklius.

Pakeitimus dėl pagrindinių ASV rizikos rodiklių Banke svarsto Rizikos komitetas ir tvirtina Stebėtojų Taryba, Banko Valdybos teikimu. ASV rizikos rodiklių ir bendrą ASV rizikos valdymo periodinį stebėjimą vykdo Rizikos valdymo komitetas (ataskaitos teikiamos kartą per mėnesį), taip pat teikiamos periodinės ataskaitos (kartą per ketvirtį) Rizikos komitetui.

Limitai yra nuolat stebimi ir kontroliuojami antros gynybos linijos ir periodiškai teikiamos ataskaitos Rizikos valdymo komitetui (Banko valdybos lygiu), Banko valdybai ir Rizikos komitetui (Stebėtojų tarybos lygiu). Esant limitų pažeidimo atvejams, Bankas yra įgyvendinęs *ad-hoc* eskalacijos Rizikos komitetui ir Banko valdybai procedūras.

TESTAVIMAS NEPALANKIAUSIOMIS SĄLYGOMIS

Bankas įtraukia klimato ir aplinkos rizikos elementus į vidinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, t.y. pozicijas, kurioms klimato kaitos ir aplinkos rizikos reikšmingumo vertinimo metu nustatytas aukštas / vidutinis - aukštas rizikos vertinimas bei rizikos veiksniai, kurių pasireiškimo tikimybė ir galimas poveikis didžiausias. Testavimo metu vertinamas klimato rizikos pasireiškimas, pagal skirtingus klimato scenarijus. Bankas tobulino testavimo metodiką ir įtraukė į testavimą šiuos Žalesnės finansų sistemos kūrimo tinklo (angl. *Network for Greening the Financial System, NGFS*) klimato scenarijus: Grynojo nulio išmetimo iki 2050 m. (angl. *Net Zero 2050*) ir Atidėto perėjimo (angl. *Delayed transition*), taip pat naudojo Bazinį (angl. *Baseline*) scenarijų, kuriame nėra klimato kaitos poveikio. Klimato kaitos neigiama įtaka Banko kapitalo poreikiui įvertinama modeliuojant perėjimo (angl. *transition*) ir fizinės (angl. *physical*) rizikų poveikį paskolų portfeliui. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai toliau naudojami Banko Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procese (angl. *Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP*) užtikrinant ateities kapitalo pakankamumą.

FINANSUOJAMŲ ŠESD EMISIJŲ SKAIČIAVIMAS

Emisijų skaičiavimui Bankas naudoja klientų pateiktus arba viešai prieinamus (įmonių tvarumo ataskaitos, Bloomberg) ŠESD emisijų duomenis, neturint tiesioginių duomenų - ŠESD emisijos buvo apskaičiuojamos naudojant klientų naujausius prieinamus finansinius duomenis (pardavimų pajamos, nuosavybė, įsipareigojimai). Taip pat naudojama kita Banko ar iš trečiųjų šalių (pavyzdžiui, Registrų Centro) prieinama informacija - pastatų energinio naudingumo klasės ir patalpų kvadratura, lizinguojamų automobilių gamintojų pateikti ŠESD duomenys pagal automobilio bei kuro tipą.

2025 metais, Bankas įgyvendindamas Įmonių tvarumo ataskaitų teikimo direktyvos (angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*) ir Europos Sąjungos tvarumo ataskaitų teikimo standartų rinkinio (angl. *European Sustainability Reporting Standards, ESRS*) reikalavimus dėjo pastangas tobulinant emisijų skaičiavimo metodiką, siekiant surinkti kuo daugiau klientų ŠESD emisijų duomenų. Išsamiau informacija apie tiesioginės veiklos ŠESD emisijas bei finansuojamas ŠESD emisijas pateikiama ataskaitoje AB Artea banko grupės 2025 m. Konsoliduota informacija tvarumo klausimais.

Finansuojamos ŠESD emisijos vertinamos kartą metuose, todėl šioje ataskaitoje pateikiami finansuojamų ŠESD emisijų duomenys yra už 2025 metus. 2025 metais Bankas pradėjo vertinti klientų ne tik 1 ir 2 lygio, bet ir 3 lygio ŠESD emisijas. Finansuojamų 3 lygio ŠESD emisijų duomenys (1 šablonas (j) stulpelis) yra pateikiami pagal tuos portfelius, kuriuose yra galimybė apskaičiuoti 3 lygį. Bankas siekia naudoti kuo aukštesnės patikimumo klasės duomenis tam, kad būtų galima apskaičiuoti kiek įmanoma tikslesnes finansuojamų emisijų apimtis - deda pastangas surinkti kuo daugiau duomenų tiesiogiai iš klientų bei pagerinti kitų duomenų, naudojamų skaičiavimams, patikimumą.